

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Diplomová práce

Zhodnocení pracovní mobility v EU

Marek Bubeník

© 2012 ČZU v Praze

!!!

**Místo této strany vložíte zadání diplomové práce.
(Do jedné vazby originál a do druhé kopii)**

!!!

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Zhodnocení pracovní mobility v EU" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2012

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucím práce Danieli Tothovi, Josefu Hohenecker a zejména poslední vedoucí, která mi pomohla práci dotáhnout do konce Tereze Balcarové. Samozřejmě i všem ostatním, kteří se podíleli na výzkumné části práce.

Práci bych rád věnoval všem lidem, co se nebojí jít za svým snem a nevzdávají se, i když před sebou mají zdánlivě nepřekonatelné překážky. Také všem tolerantním lidem, kteří pomáhají cizincům ve své zemi.

Zhodnocení pracovní mobility v EU

The Labour Mobility Evaluation in the EU

Souhrn

Práce se zabývá faktory, které ovlivňují pracovní mobilitu a službou Eures, která by měla pomáhat občanům v překonávání bariér pracovní mobility. Protože je práce v českém jazyce je brán ohled na české čtenáře, proto v práci je ve většině příkladech uvedena Česká republika, aby se práce lépe četla. Práce na téma nahlíží skrz politické diskuze k tématu azylové politiky, migrace a pracovní mobility a pracuje s odborníky přes migrační a azylovou politiku. Druhým náhledem je názor samotných obyvatel Evropské unie na možnosti pracovní mobility, diskriminace cizinců a působení sdělovacích prostředků a politických vyjádření na jejich vztah k cizincům.

Summary

The thesis is focusing on the factors that influence labor mobility and on EURES, which should help citizens in overcoming barriers to labor mobility. Because of the Czech language of the thesis is taking into account Czech readers and the work is mentioning in most of the cases the Czech Republic, so Czech readers could enjoy the reading. Thesis on the topic is seen through the political debates on asylum, migration and labor mobility, and works with professionals through migration and asylum policy. The second insight is the opinion of the European Union inhabitants on the possibility of labor mobility, discrimination against foreigners and influence of the media and political arguments in relation to foreigners.

Klíčová slova: Bariéry, Česká republika, Evropská unie, EURES, Integrace, Migrace, Mobilita, Trh práce, Zaměstnanost.

Keywords: Barriers, Czech Republic, Employment, European Union, EURES, Integration, Labour market, Migration, Mobility.

Obsah

1	ÚVOD	4
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	5
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA VE VZTAHU K MIGRACI	6
3.1	Co je to migrace	6
3.2	Kdo je to migrant	7
3.3	Význam a vliv migrace	9
3.4	Typologie migrace	10
3.4.1	Dobrovolná a nedobrovolná migrace	11
3.4.2	Vnitřní a vnější migrace	11
3.4.3	Legální a ilegální.....	11
3.4.4	Pracovní migrace.....	12
3.5	Základní teorie migrace:	13
3.5.1	Neoklasická ekonomická teorie migrace.....	13
3.5.2	Teorie dvojího pracovního trhu.....	14
3.5.3	Historicko-strukturalistický přístup.....	15
3.6	Kritika otevřené migrační politiky a krajní názory na migranty	16
3.7	Faktory a bariéry ovlivňující migraci.....	18
4	MIGRACE PRACOVNÍ SÍLY V EVROPSKÉ UNII	20
4.1	Historie migrace a pracovní migrace v Evropské Unii	20
4.2	Migrace v Evropské Unii	21
4.3	Schengenský prostor	22
4.4	Tranzitní perioda pro přístup na pracovní trh.....	23
4.5	Lisabonská strategie ve vztahu k mobilitě	24
4.6	Evropský Rok mobility pracovníků 2006	25
4.7	Strategie 2020	25
4.8	Program solidarita a řízení migračních toků	26
4.9	Programy dočasné a cyklické zaměstnanosti	28
5	Služby podporující pracovní mobilitu.....	30
5.1	Evropské služby zaměstnanosti.....	30
5.2	EURES poradci	31
5.3	Služba EURES v České republice.....	31
5.4	Mezinárodní pracovní portály a programy mobility	32
6	SHRNUTÍ LITERÁRNÍ REŠERŠE	35

7	MIGRAČNÍ TOKY	38
7.1	Vnitřní migrace	38
7.1.1	Vnitřní migrace v době tranziční periody	41
7.1.2	Hodnocení služby EURES	44
7.2	Vnější migrace	46
8	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	51
8.1	Zájem respondentů o práci v zahraničí	52
8.2	Motivace k práci v zahraničí	53
8.3	Bariéry pracovní migrace	54
8.4	Diskriminace cizinců	56
8.5	Politická a mediální prezentace imigrantů	59
8.6	Služby zaměstnanosti EURES	60
8.7	Vtah k migraci podle genderu	61
9	ZÁVĚRY PRÁCE A NAVRHOVANÁ ŘEŠENÍ	62
10	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	64
10.1	Knižní zdroje	64
10.2	Elektronická databáze NTK	65
10.3	Ústní sdělení	65
10.4	Online zdroje	66
11	PŘÍLOHY	70
11.1	Počet osob, které získali občanství v členském státu Evropské Unie	70
11.2	Celkový počet osob, které získali občanství	70
11.3	Podíl cizinců na celkové populaci jednotlivých států EU	71
11.4	Emigrace a imigrace podle genderu	72
11.5	Služba Easyresearch	73
11.6	Zpracované odpovědi dotazníkového šetření	73

1 ÚVOD

Roku 1958 se v Římské smlouvě¹ poprvé zmiňuje o volném pohybu pracovníků v Evropském hospodářském společenství. Tento první krok byl zásadní pro vývoj migrace v příštích letech a pracovní migrace se stala jednou ze základních svobod Evropské Unie. Pracovní migrace je jedním z nejdůležitějších typů migrace, protože pomáhá zabezpečit kritická místa na pracovním trhu a zároveň otevírá nové možnosti pro všechny obyvatele, kteří chtějí získat nové zkušenosti anebo zlepšit svou životní situaci volbou práce v zahraničí. Proto je důležité zabývat se bariérami, které omezují pohyb pracovníků a tak i samotnou myšlenku svobody pohybu.

V Evropské unii žije přes 500 milionů obyvatel, ale z toho příležitost práce v zahraničí využije pouze kolem 2% evropských občanů. Za tímto malým procentem stojí řada bariér, které jsou pro některé obyvatele stěží překonatelné. Migrace je současně velmi aktuálním tématem, které se projednává na téměř všech zasedání Evropské Unie a často je i tématem ve volebních kampaních.

Důležitost otevřenosti politiky vztahující se k pracovní migraci nesouvisí pouze se svobodou pohybu a nabídnutí více možností pro zaměstnance a zaměstnavatele, ale je také téměř jediným řešením pro stárnoucí evropskou populaci. Do roku 2015 bude ve většině vyspělých zemí Evropy počet osob odcházejících do důchodu převyšovat počet lidí vstupujících na pracovní trh. Správné nastavení politiky vnitřní a zejména vnější migrace bude hrát klíčovou roli v budoucnosti všech obyvatel Evropy.

Velkým krokem pro vnitřní migraci byl tzv. rok mobility v roce 2006, kdy byla spuštěna Evropská služba zaměstnanosti EURES, která pomáhá lidem při hledání informací o možnostech práce v zahraničí. A zároveň poskytuje firmám služby, které ulehčují výběr potenciálních kandidátů v zahraničí.

¹ podepsána 25. března 1957

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cíl:

Zhodnocení faktorů pracovní migrace v Evropské unii a návrh na konkrétní zlepšení, která pomohou uchazečům o zaměstnání i zaměstnavatelům v překonání bariér pracovní mobility. Dílčím cílem je stručné vyhodnocení systému EURES a jeho české sítě.

Metodika:

Primární metodický postup bude spočívat v aplikaci deskriptivní metody. Primární data budou získána pomocí metody dotazování. Sekundární metoda bude aplikována v praktické části a bude spočívat v rozboru empirických dat.

Dále bude použit postup smíšeného výzkumu pro generování vlastních empirických pramenů, který bude s pomocí metody syntézy vyhodnocen a aplikován v rámci vlastních koncepčních řešení a organizačně-manažerských doporučení. Využita bude také metoda interpretace, která umožní kvalitativní výklad sociálních a ekonomických procesů na trhu práce.

Dotazník bude zveřejněn na sociální síti Facebook v českém a anglickém jazyce v den narozenin uživatele, kdy dosahuje profil nejvyšší návštěvnosti v roce. Na sociální síti bude sdílen i ostatními uživateli, aby tak dosáhl efektu sněhové koule, kdy je v krátkém čase dosaženo vysokého počtu zobrazení dotazníku. Dotazník bude automaticky ukončen po nasbírání odpovědí od sta respondentů. Hlavní cílovou skupinou jsou čeští obyvatelé ve věku od 25-35 let a ostatní lidé, kteří mají vysoký potenciál k pracovní migraci.

Dalším zdrojem praktické části jsou ústní sdělení EURES poradkyně Andrea Vega, vedoucí oddělení koncepcí a analýz odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra Pavly Novotné a Lucie Trlifajová z multikulturního centra Praha.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA VE VZTAHU K MIGRACI

3.1 Co je to migrace

Migraci lze definovat jako pohyb obyvatel mezi územními celky v časově vymezeném období. Pohyb migrace je regulován státními i mezinárodními zákony. Samotné slovo migrace se skládá ze dvou slov, kterými jsou emigrace a imigrace. Emigrace znamená pohyb směrem z domovské země a současně při emigraci migrant provádí pohyb směrem do hostitelské země, který nazýváme imigrací.

Podle slovníku cizích slov samotný pojem migrace pochází z latiny a sloveso „migrare“ znamená stěhovat se, vystěhovat se, přestěhovat se a substantivum „migrationis“ je stěhování, přestěhování se.²

Další definice termínu říká, že se jedná o celosvětový fenomén pohybu lidí za výhodnějšími životními podmínkami, například z náboženských a politických důvodů, za prací, v důsledku katastrof a válek, za lepší půdou a nebo čistě z osobních důvodů.³ Pohyb obyvatel je způsoben také různým ekonomickým a demokratickým rozvojem v každé zemi.

Za migraci Organizace spojených národů nepovažuje formy prostorové mobility, které jsou dočasné, jako například rekreace, turistika, služební cesta, náboženská pout', mise v diplomatickém sboru nebo ozbrojených silách, kočovnictví a podobně.⁴

V roce 2010 bylo na světě podle mezinárodní organizace přes migraci více než 214 milionů migrantů.⁵ V součtu by tito lidé dohromady mohli vytvořit pátou nejlidnatější zemi světa a tvoří 3% podíl na světové populaci.

² LIĐÁK, J., Mezinárodní migrace a Evropa, s. 38

³ Jeden svět na školách [online]. [cit. 2011-09-15] s. 92. Dostupné z WWW: <http://www.jedensvetnaskolach.cz/download/pdf/jsnspdfs_217.pdf>

⁴ LIĐÁK, J., Mezinárodní migrace a Evropa, s. 39

⁵ SWING, W., World migration report 2010, s. 29

Podle odhadů Eurostatu dosáhl v roce 2011 počet migrantů⁶ v Evropské unii 33,3 milionů, tedy 6,6% populace Evropské unie.⁷

3.2 Kdo je to migrant

Častou otázkou v Evropské unii je jak definovat migranta. Na základě počtu migrantů totiž členské státy dostávají dotace z evropských fondů. Pro období 2007-2013 bylo v programu „Solidarita a řízení migračních toků“ rozděleno mezi členské státy téměř 4 miliardy EUR, aby byla spravedlivě rozdělena zodpovědnost za imigrační problematiku mezi všechny členské státy.⁸ Některé státy jako například Francie, ale nejsou se současným stavem rozdělování dotací spokojeni. Ve Francii se totiž nachází mnoho přistěhovalců, kteří přišli již před několika lety v první a druhé migrační vlně, a bohužel jim v té době nebylo zajištěno vzdělání, základy francouzštiny a pomoc v integraci do společnosti a na tyto přistěhovalce se již dotace nevztahují. Francie se na konci 19. století stala státem s nejvyšším počtem imigrantů a dnes francouzská populace čítá více než čtvrtinu občanů pocházejících z druhé a třetí generace imigrantů. „Dalším problémem je, že až 80% migrantů do Francie přichází díky právu na sloučení rodiny, které tak z daleka přesahuje ekonomickou migraci“.⁹ Jedná se zde tedy hlavně o otázku, zda definovat migranta jako cizince žijícího v zemi déle než jeden rok a zda zahrnout i narozené děti tohoto migranta anebo, zda rovnou nezařadit do této skupiny všechny z původu mimo EU.

Tento problém není spojen jen s přidělením dotací, ale nejasná definice způsobuje i řadu nejasností ve statistikách v oblasti migračních toků. Příkladem může být úryvek ze stránek Eurostatu: „V roce 2009 se do členských států EU přistěhovaly tři miliony osob a nejméně 1,9 milionů lidí se z členských států EU vystěhovalo. Z nejnovějších dostupných údajů vyplývá, že počet přistěhování v roce 2009 ve srovnání s rokem 2008 značně poklesl. Není

⁶ Migrantem se myslí osoba, u které se očekává, že v cizí zemi zůstane na dobu delší než 1 rok

⁷ ALLEN, T., Eurostat News release [online], 11.7.2012 [cit. 30.7.2012]. Dostupné na WWW: <http://europa.eu/rapid/press-release_STAT-12-105_en.htm?locale=en#PR_metaPressRelease_bottom>

⁸ EUROPEAN COMMISSION, Migration, Asylum and Borders [online]. 19.10.2012 [cit. 25.10.2012]. Dostupné na WWW: <http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/index_en.htm>

⁹ TRLIFAJOVÁ, Lucie : Ústní sdělení. Evropský dům v Praze. 8. února 2012.

však snadné tento pokles přesně vyčíslit vzhledem k tomu, že některé země (např. Německo, Rakousko a Nizozemsko) změnily základní definice migrace (např. přistěhování do Německa v roce 2009 činila 347 000 osob, avšak podle dřívější definice by se jednalo o více než dvojnásobek)¹⁰.

Důležitá je tedy i definice migrace, kterou členské státy Evropské Unie používají k měření migrace. Podle Evropského statistického systému Eurostatu je migrant osoba s obvyklým pobytem v hostitelské zemi a vymezujiícím kritériem je délka očekávaného pobytu přesahující jeden rok. Bohužel, ale neexistuje mezinárodní konsensus, který by harmonizoval způsob měření migrace, a je zde několik dalších úskalí jako například různá rozloha zemí a hustota obyvatel, rozdíl v intervalech měření, způsobu sbírání dat a přístupu k řazení určitých skupin obyvatel jako jsou studenti, vojáci a vězni. Například „Česká republika nemá v migračních statistikách zavedenu kategorii obvyklý pobyt a proto jsou „pro účely plnění Nařízení za cizince s obvyklým pobytem považováni cizinci s pobytem přechodným (občané EU a jejich rodinní příslušníci), s dlouhodobým pobytem (občané tzv. třetích zemí), cizinci s pobytem trvalým (občané EU a jejich rodinní příslušníci; občané tzv. třetích zemí) a cizinci s přiznaným azylem na území ČR“.¹¹ Dalším příkladem může být trojice států Německo, Rakousko a Holandsko, které si v roce 2008 změnili definici migranta pro účely statistického měření a v následujícím roce 2009 byly počty migrantů v těchto zemích podle statistik méně než poloviční. Statistiky také značně ovlivňují skutečnost, že migrant při odchodu ze země není povinen opuštění země oznámit úřadům a nehrozí mu z neohlášeného odchodu ani žádné finanční sankce.

Podle Eurostatu se mezi přistěhovalce počítají jak státní příslušníci dané země tzn. dřívější vystěhované osoby vracející se domů a občané dané země narození v zahraničí, kteří se

¹⁰ EUROSTAT, Statistika migrace a migrující populace [online], 1.10.2011 [cit. 30.4.2012]. Dostupné z WWW: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/cs>

¹¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, Migrace cizinců v zahraničí – Metodické poznámky ke grafům [online]. 13.1.2012 [cit. 30.4.2012]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/o/ciz_zahranici-eurostat___metodicke_poznamky_ke_grafum>

přistěhovávají poprvé, tak i cizí státní příslušníci neboli občané jiné země než země určení.¹²

Dále do Evropy přichází řada přistěhovalců z Asie a Afriky přes Středozemní moře. Nyní se projednává návrh, aby všechny státy EU za imigranty sdílely odpovědnost. Tito migranti by se měli rovnoměrně rozdělovat v celé Evropě, aby středozevní země nepobíraly všechny migranty z Afriky. Také je obrovská zátěž migrace na státy v severní Africe. Podle reportáže euronews Evropa přijala 10krát více migrantů než USA a severní státy Afriky přijali mnohonásobně více migrantů než Evropa.¹³

Dalším pojmem, se kterým se můžeme setkat, je reemigrace a její ekvivalent reemigrant. Reemigrací se označuje opětovný návrat emigrujících obyvatel do země jejich původu. Mezi reemigrací můžeme zařadit i pojem repatriace, který označuje zpravidla hromadný návrat migrantů organizovaný a financovaný hostitelskými státy do země, ze které se migranti dobrovolně nebo pod nátlakem vystěhovali.

Jinou formou hromadného stěhování z jedné oblasti je evakuace. V tomto případě se jedná o migraci v důsledku přírodních katastrof, válek a ostatních hrozeb pro místní obyvatelstvo.¹⁴

3.3 Význam a vliv migrace

Migrace je přínosná pro samotného migranta, zemi jeho původu i hostitelskou společnost. Zejména pracující přistěhovalci jsou ekonomickým přínosem, protože se podílí na ekonomické produkci i na spotřebě a přispívají do redistribučních toků přes daňové a sociální odvody. Navíc alespoň do určité míry, přispívají k řešení problémů spojených s demografickým vývojem, neboť svojí demografickou strukturou a vysokou

¹² EUROSTAT, Statistika migrace a migrující populace [online]. 1.10.2011 [cit. 5.5.2012]. Dostupné z WWW: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/cs>

¹³ EURONEWS, YouTube channel, Europe must share immigration [online]. 22.6.2011 [cit. 5.5.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.youtube.com/user/Euronews>

¹⁴ LIĐÁK, J., Mezinárodní migrace a Evropa, s. 40

zaměstnaností ovlivňují proces stárnutí populace a sním spojená rizika udržitelnosti systému sociální ochrany. Další výhodou je, že migranti mají často méně dovedností, například jazykových, a nemohou tak zastávat práci ve vysoce kvalifikovaných pozicích v porovnání s místními obyvateli a zároveň nabízí levnější pracovní sílu a tak může země snížit náklady produkce výrobků a služeb a tím reálně zvýšit příjmy všech obyvatel.

Naopak ve zdrojových zemích v souvislosti s migračními toky „dochází k růstu příjmových nerovností, ke změnám v distribuci půdy, ke kulturním a hodnotovým posunům a v neposlední řadě také ke snížení lidského kapitálu”.¹⁵ Ale i zdrojovým zemím přináší emigrace řadu výhod jako například časté zasílání částí výtěžku emigrantů do své domovské země, přínos nových znalostí a zkušeností, když se migrant vrátí. A v případě, že migrant ve své zemi nebyl zaměstnán, tak i nižší nezaměstnanost. Na druhou stranu země tak často přichází o své nejlepší pracovníky, kteří patří většinou mezi mladší část populace a tím také ztrácí návratnost investice do jeho vzdělání, protože ve své zemi nebude pracovat a platit daně¹⁶.

Pro samotného migranta je častým přínosem osobní obohacení a cenná zkušenost pracovních zkušeností ze zahraničí.

3.4 Typologie migrace

„Specifičnost motivů migrace většiny žadatelů o azyl se odráží především na státním občanství a věkové struktuře těchto osob“.¹⁷ Motivy a typy migrace si můžeme rozdělit do níže uvedených kategorií.

¹⁵ RÁKOCZYOVÁ, M., Sociální integrace přistěhovalců v České republice, s. 14

¹⁶ GALGÓCZI, B., LESCHKE, J., WATT, A. Intra-EU labour migration: flows, effects and policy responses, s. 15

¹⁷ HOLÁ, B. Gender a cizinci, s. 40, 2006

3.4.1 Dobrovolná a nedobrovolná migrace

Důležitým hlediskem jsou okolnosti, pro které opouští migrant svoji zemi. Ty můžeme rozdělit zejména na dobrovolné a vynucené, ale skutečností je, že mezi dobrovolnou a vynucenou migrací je těžké stanovit jasnou dělicí hranici, protože v některých případech a to „zvláště u migrace za prací, dobrovolná migrace splývá s kategorií migrace vynucené a mnohdy nelze mezi těmito dvěma náhledy stanovit pevnou dělicí hranici, neboť v řadě případů, zvláště u migrace za prací, dobrovolná migrace splývá s kategorií migrace vynucené.“¹⁸ Mezi dobrovolnou migraci patří okolnosti, za kterých lidé opouštějí svoji zem dobrovolně například za účelem zaměstnání, studia, sloučení rodiny nebo dalších důvodů osobního charakteru. Vynucená migrace je naopak způsobena důvody, které mohou ohrozit a výrazně ovlivnit migrantův život, pokud by zůstal v domovské zemi. Jedná se například o válečné konflikty, politickou situaci, pronásledování, přírodní katastrofy, represi a omezování osobní svobody.

3.4.2 Vnitřní a vnější migrace

Za vnitřní migraci považujeme pohyb obyvatel v rámci určitého územního celku. Může to být například obec, kraj, stát nebo i seskupení více zemí. Například migrace v rámci České republiky nebo Evropské unie. Vnější migrace je pohyb obyvatel z území mimo vyhraničeného územního celku.

3.4.3 Legální a ilegální

Legální migrace je označována jako pohyb osob mezi dvěma územními celky v určitém časovém období a mezích zákona.

¹⁸ MVČR, Odbor azylové a migrační politiky, Imigrace [online]. 1.6.2008 [cit. 10.11.2011]. Dostupné na WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/azyl/migrace.html>>

Ilegální migrace je naproti tomu pohyb osob, které nejsou státními příslušníky členského státu a v členském státě pobývají bez platného víza či povolení k pobytu.¹⁹

Závažnost nelegální migrace plyne nejen z jejího rozsahu, ale také z jejích vazeb na organizovaný zločin a s ním spojená bezpečnostní rizika včetně terorismu. V Evropské unii je až 6 milionů nelegálních migrantů.²⁰

3.4.4 Pracovní migrace

Pracovní migrace je z ekonomického hlediska nejdůležitější formou migrace, kdy cílem migranta je většinou ekonomické obohacení a pro cílovou zemi může takový migrant sehrát důležitou roli při zaplňování kritických míst na trhu práce, pro které buď domovská země nemá dostatečný počet kvalifikovaných zájemců anebo o práci není u domácích obyvatel zájem. V případě migrantů, kteří pocházejí ze zemí s nižším příjmem je častým jevem, že tento migrant zasílá část vydělaných peněz své rodině a příbuzným, kteří zůstali v jeho zemi původu. Migranti ročně zasílají z Evropské unie finanční prostředky v hodnotě přes 30 miliard EUR a převody migrantů v rámci Evropské Unie dosahují téměř 8 miliard EUR. Tyto statistiky navíc nezahrnují převody prostředků neformální cestou.²¹ Bohužel náklady na tyto transfery dosahují často 10-20% zasílané částky z důvodu provize společností a převodu prostředků na jinou měnu. Část zasílaných peněz tedy do domovské země nedorazí, ale i tak získanými znalostmi a finančními prostředky může migrant, a tedy i pracovní migrace přinést výrazné zlepšení kvality života v rozvojových zemích.

¹⁹ EU AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS, Základní práva migrant v neregulární situaci v Evropské unii [online]. 1.10.2011 [cit. 15.11.2011] <http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1848-FRA-Factsheet_FRIM_CS_BAT.pdf>

²⁰ MVČR, Zpráva o situaci v oblasti migrace na území České republiky za rok 2006, [online]. 2007 [cit. 15.11.2011] s. 112, <<http://www.mvcr.cz/soubor/migrace06-pdf.aspx>>

²¹ EUROPEAN COMMISSION, Economic and Financial Affairs, Workers' remittances [online]. 20.1.2012 [cit.20.5.2012]. Dostupné na WWW: <http://ec.europa.eu/economy_finance/international/development_policy/remittance/index_en.htm>

Výše jsou uvedeny základní typologie migrace, samozřejmě můžeme migraci rozdělit do mnoha dalších kategorií, ale pro cíle této diplomové práce jsou výše uvedené kategorie vyhovující.

3.5 Základní teorie migrace:

Teorie mezinárodní migrace jsou většinou analyzovány na makro a mikro úrovni. Makro teorie vysvětluje mezinárodní migraci rozdílným stanovením populačních, politických, právních, kulturních a ekologických podmínek. Naopak mikro teorie se zabývá vlivem jednotlivých subjektů na mezinárodní migraci. Jedná se o strukturální podmínky, které ovlivňují chování a rozhodování komunit, rodin nebo jednotlivců. Níže jsou uvedeny tři vybrané teorie, které se vztahují zejména k pracovní migraci.

3.5.1 Neoklasická ekonomická teorie migrace

Neoklasická migrace vychází z jedné z prvních systematických definicí migrace, kterou v roce 1885 představil německý geograf Ernest George Ravenstein, když formuloval zákony migrace v publikaci nazvané *The Laws of Migration*. Jeho teorie migrace je založena na dedukcích ze statistických údajů, ale opomíná skutečné motivy stěhování migrantů. Ravenstein v zákonech o migraci popisuje například, že ženy migrují častěji než muži a lidé narození ve městě migrují méně než ti z venkovských oblastí.²²

Další průlom v teorii mezinárodní migrace přinesl v roce 1932 John Hicks, který byl mimo jiné oceněn Nobelovu cenou za ekonomii. Podle Johna Hickse jsou hlavním důvodem migrace ekonomické výhody, a to zejména rozdíl v čistém příjmu. Tento rozdíl je většinou způsoben rozdílnou poptávkou po pracovní síle v jednotlivých regionech. V oblastech, kde je vyšší poptávka po pracovní síle a zároveň dostatečná míra kapitálu může migrant získat

²² RAVENSTEIN, E.G., *The Laws of Migration* [online]. 24.6.2008 [cit.20.5.2012], s. 199. Dostupné na WWW: <<http://blog.lib.umn.edu/globerem/main/Ravenstein.pdf>>

vyšší mzdu. Klíčovým faktorem je pro migranta příjem násobený pravděpodobností nalezení práce v cílové destinaci.²³

Přístupy vycházející z neoklasické teorie jsou v dnešní době více známé pod názvem push - pull teorie²⁴, která předpokládá, že je migrace zapříčiněna faktory, které lidi nutí opustit svoji domovskou zemi například z důvodu nízké životní úrovně, politické nestability, nedostatku pracovních příležitostí, životního prostředí, násilných konfliktů nebo diskriminace. Jedná se tedy o push faktory, které nutí obyvatele k emigraci. Naproti tomu jsou pull faktory, které migranty přitahují do cílové země. Mezi pull faktory patří vysoká poptávka po pracovní síle, vyšší mzda, lepší životní úroveň, dodržování lidských práv, bezpečnost a politická svoboda.

K migraci se tedy jedinec, rodina nebo skupina osob rozhoduje na základě porovnávání faktorů působících v domovské oblasti oproti faktorům z vybrané cílové lokality. Posuzují se výhody a nevýhody, které plynou z přesunu ze země původu do vybrané oblasti, a na základě dostupných informací dochází k rozhodnutí, zda emigrovat či ne.

3.5.2 Teorie dvojího pracovního trhu

Další ekonomicky pojatou teorií je teorie segmentovaného pracovního trhu od Michaela J. Piore, podle které se pracovní trh ve vyspělých zemích segmentuje na primární a sekundární sektor. Na pracovním trhu existují tedy dva typy pracovních činností. Jedna je určena pro vysoce kvalifikované pracovníky, která je obsazována zejména domácími pracovníky. Tato zaměstnání jsou stabilní s dobrým platem a vyhlídkou na profesní růst, ale zároveň vyžadují vyšší vzdělání, speciální dovednosti a případně předchozí zkušenosti z oboru. Druhý typ pracovní činnosti je určen pro nekvalifikované pracovníky bez specializace a vyššího vzdělání. Jedná se většinou o nebezpečnou nebo fyzicky namáhavou práci v horších podmínkách, která není ani vysoce finančně ohodnocena. O tyto pozice domácí pracovníci nemají zájem a zároveň není možné tyto pozice z pracovního trhu odstranit, protože by bez těchto pracovníků moderní společnost nemohla správně fungovat.

²³ ERF,R., HEERING, L., Causes of international migration, s. 96, 1995

²⁴ V překladu odtlačit a přitáhnout. Autorem této teorie je Brinley Thomas z Anglie.

Navíc se často jedná o práci s produktem nebo službou, u které je nestabilní poptávka a samotná pracovní pozice tedy přináší pro zaměstnance nejistoty²⁵, protože se pravděpodobně jedná pouze o práci na kratší období. Z tohoto důvodu domácí obyvatelé nemají o práci často zájem a o práci se uchází jen menší část obyvatel z určitých sociálních a etnických skupin, případně nováčci na trhu práce. Nejlepší možností je tedy nabídnout volná pracovní místa zájemcům ze zahraničí. Výhodou pro migranty je většinou vyšší výdělek, než kterého by mohly dosáhnout ve své domovské zemi. Tím je dosaženo spokojenosti jak na straně domácích obyvatel, tak i u nově příchozích migrantů. Potíže nastávají, pokud by se chtěl migrant v hostitelské zemi usadit. Po usazení nároky přistěhovalce začínají růst a snaží se získat lepší uplatnění na pracovním trhu, ale i v osobním životě. Za lepším životem přichází také jeho rodina a příbuzní a společně do společnosti vnášejí i svou domovskou kulturu, která může být začátkem konfliktů s hostitelskou společností.

Podle původních teorií dvojího pracovního trhu je pro skupinu obyvatel pracujících v druhém sektoru pracovního trhu velmi pravděpodobné, že se nikdy nedostanou k lepší práci z prvního sektoru a v druhém sektoru tedy pracují celý svůj život.²⁶

3.5.3 Historicko-strukturalistický přístup

V sedmdesátých letech 20. století se objevila nová teorie, která vychází z marxistické politické ekonomie. Teorie klade důraz na nerovnoměrné rozdělení ekonomické a politické moci ve světě. Mezinárodní migrace je uvedena jako nákup levné pracovní síly bohatšími státy a migrace již není pouze výsledkem svobodných rozhodnutí migranta, protože je jeho

²⁵ HARRISON, B., SUM, A.. The Theory of Dual or Segmented Labor Markets [online]. 1979 [cit.15.6.2012], s. 690. Dostupné z WWW: <<http://web.ebscohost.com.ezproxy.techlib.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=aa16857c-3ccc-4726-ada6-0bb7646a9fd3%40sessionmgr15&vid=1&hid=18>>

²⁶ HUDSON, K., The new labor market segmentation: Labor market dualism in the new economy [online]. 2007 [cit.15.6.2012], s.286. Dostupné z WWW: <http://www.sciencedirect.com.ezproxy.techlib.cz/science/article/pii/S0049089X06000068>

rozhodnutí podmíněno nerovností v oblasti zdrojů a moci mezi zeměmi. Cílem migrace je tedy získávání levné pracovní síly, prostřednictvím které se udržuje nerovnoměrný rozvoj mezi chudými a bohatými zeměmi a zdroje chudých se využívají na to, aby bohaté země zvyšovaly své bohatství.²⁷

3.6 Kritika otevřené migrační politiky a krajní názory na migranty

Migrace obyvatel nepřináší vždy jen výhody pro zemi, která migranty přijímá. Pro hostitelskou zemi přináší také vysoké náklady spojené s integrací migrantů a poskytováním pomoci menšinám. Migranté s sebou mimo vlivu na ekonomickou stránku věci přináší i kulturní bohatství a zvyklosti své domácí země. Bohužel v řadě případů odlišnosti kultury mohou znepokojit domácí obyvatele, kteří nevědí, co mohou od neznámé kultury očekávat. Medializace cizí kultury může řadu cizích zvyklostí vysvětlit, ale protože pro média přináší větší sledovanost prohlášení krajních skupin jak na straně radikálních migrantů, tak na straně rasistických skupin, obyvatelé se dovídají více o hrozbách, které jsou spojené s imigrací cizinců. S tímto přístupem médií a výroků některých politiků, kteří otevřeně spojují ekonomické problémy země s imigranty je Evropa jen malý krok od uzavření od okolního světa a silné radikalizaci spojené zejména s určitými etnickými skupinami. Zatímco jsou občané Evropských států vůči sobě vzhledem k podobné kultuře a názorům většinou snášenliví, tak o stejném přístupu nemůžeme hovořit vůči skupině obyvatel z arabských zemí, Afriky a Asie. „Typicky pro všechny země Evropy je strach z relativního přelidnění, z růstu stěhování venkovního obyvatelstva do měst a městských aglomerací, obavy z migračních vln, které připraví místní obyvatele o živobytí nebo způsobí enormní nárůst zločinnosti.“²⁸

„Nemá smysl si stěžovat a tvářit se, že se k nám někdo chová jako rasista, ubližuje a vysmívá se nám. Jediným nástrojem jak přesvědčit majoritu je společnosti víc dávat než brát. Pakliže majorita uvidí, že pracujeme, posíláme děti do školy, platíme daně a společnosti více dáváme než bereme tak od té doby co já

²⁷ LIĐÁK, J., Mezinárodní migrace a Evropa, s. 61

²⁸ LIĐÁK, J., Mezinárodní migrace a Evropa, s. 87

*pracuji jsem se s rasismem nesetkal. Naopak stesky, křičení a natažená ruka může majoritu jediné naštvat.*²⁹

TOMIO OKAMURA – Hyde park 5.2.2010

Mezi příklady kritiky otevřené migrace můžeme uvést například dánskou publikaci „The Price of Immigration“ od Uhrskova Jensena, který vidí přistěhovalce jako hrozbu pro svou zemi a vyvrací tvrzení, že by nám migranti mohli pomoci odvrátit penzijní krizi kvůli stárnutí populace. Naopak jsou pro něj migranti obrovským nákladem pro zemi, která vyplácí řadu sociálních dávek a zároveň spojuje imigranty s nárůstem kriminality a zpomalením technologického vývoje, protože migranti jsou ve většině případů bez speciálních dovedností a nemohou konkurovat evropské populaci.³⁰

Imigranti jsou navíc čím dál tím častěji spojováni s přípravami teroristických útoků. V USA během posledních let bylo jako reakce na teroristický útok z 11. září 2001 více než 13 000 imigrantů deportováno a to například jen pouze pro spáchání drobného přestupku jako je vypršení víza. Před útokem na světové obchodní centrum by se při menším přestupku imigrantovi v podstatě nic nestalo.³¹ V Evropě můžeme zmínit například rok 2004, kdy bylo v hlavním městě Španělska odpáleno několik náloží ve čtyřech vlakových soupravách.

Další významnou kritikou je, že zahraniční migranti berou místním obyvatelům práci. Častým protiargumentem této kritiky je tvrzení, že migranti pracují zejména v oblastech, o které místní obyvatelé nemají zájem a tím místním obyvatelům naopak pomáhají. Pokud se na tuto situaci podíváme z pohledu preferencí zaměstnavatele a zároveň práv, které neposkytují cizinci téměř žádnou ochranu na pracovním trhu v porovnání s místními obyvateli, tak lepší volbou pro zaměstnavatele je pracovník ze zahraničí. Cizinci si často nejsou plně vědomi svých práv v cizí zemi, a tak s nimi zaměstnavatel může lépe

²⁹ ČESKÁ TELEVIZE, Hyde Park ČT24 [online]. 5.2.2010 [cit.15.9.2012]. Dostupné z WWW:

<<http://www.ceskatelevize.cz/specialy/hydepark/5.2.2010/>>

³⁰ FRONTPAGEMAG, The price of immigration [online].27.6.2012 [cit.15.9.2012]. Dostupné z WWW:

<http://frontpagemag.com/2012/fjordman/the-price-of-european-immigration/>

³¹ LEE, S., Citizen standing and immigration reform [online]. 1.10.2005 [cit.16.9.2012], s. 1480. Dostupné z

WWW: <<http://web.ebscohost.com.ezproxy.techlib.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=a8887297-6335-4ae1-bf6a-6d99d70ee428%40sessionmgr15&vid=2&hid=18>>

manipulovat, navíc jsou obvykle levnější pracovní silou než místní obyvatelé. Na tomto základě staví argument, že ve skutečnosti zaměstnavatelé diskriminují místní obyvatele, protože preferují cizince, kteří jsou díky svému zranitelnému právnímu postavení snadným terčem k vykořisťování.³² Například v lednu 2012 zveřejnilo několik britských deníků, jako jsou The Sun, Mail Online a Dailymail, zprávu od nezávislé poradní komise pro migraci, ze které vyplývá, že na každé příchozí čtyři migranty ztratí jeden místní britský občan práci. Mezi lety 2005 – 2010 tak přišlo kvůli příchozím migrantům o práci 160 000 Britů.³³ Premiér Velké Británie David Cameron prohlásil, že je potřeba provést změny v nastavení limitů pro pracovní migraci, a vyjádřil obavy zejména z migrace, která přijde z nových členských států Rumunska a Bulharska.³⁴

3.7 Faktory a bariéry ovlivňující migraci

V dnešní době nám již naštěstí v hledání pracovních příležitostí v zahraničí nebrání nepříznivá politická situace ani nízká úroveň informačních technologií. Na základě předchozí části je vidět, že dnes je například jedním z důležitých faktorů náš postoj k samotným cizincům a negativní postoj jako diskriminace a xenofobie může značně ovlivnit rozhodnutí určitých skupin obyvatel k migraci. Mezi další důležité faktory patří omezené jazykové schopnosti, nedostatečně rozvinuté dovednosti a znalosti, nedostatky v uznávání dosaženého vzdělání a odborné kvalifikace napříč členskými státy, právní a administrativní překážky, obtíže při získávání udržitelného zaměstnání pro oba životní partnery, fragmentace informací o pracovních místech nebo nedostatek transparentnosti, pokud jde o příležitosti ke vzdělávání a zaměstnání. Z jiného pohledu může mobilitu ovlivnit i nedostatečná dopravní infrastruktura, ceny na trhu s byty, nedostatek bytů. Pro

³² BLOOMEKATZ, R., Rethinking immigration status [online]. 2007 [cit.16.9.2012]. Dostupné z WWW: <<http://web.ebscohost.com.ezproxy.techlib.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=5&hid=18&sid=96f63619-302c-46f5-8d90-c47d0439f5f2%40sessionmgr10>>

³³ ASSOCIATED NEWSPAPERS, Migration is killing of jobs [online]. 14.1.2012 [cit.17.9.2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.dailymail.co.uk/news/article-2084667/UK-unemployment-23-fewer-Britons-jobs-100-migrants.html>>

³⁴ NEWS GROUP NEWSPAPERS, We need cut in EU migrants [online]. 8.10.2012 [cit.1.11.2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.thesun.co.uk/sol/homepage/news/politics/4577232/PM-David-Cameron-rewrite-rules-migrants-British-workers-jobs-EU.html>>

potencionálního zaměstnavatele je zde také celá řada rizik spojená se složitější administrativou při zaměstnávání cizinců, ověřením zkušeností a vzdělání cizince.

Vnitřní mobilita v Evropské unii je stále velmi nízká naopak nápor migrantů na vnější hranice EU je větší než je schopna v dlouhodobém horizontu dobře zvládnout a roste každým rokem. Často je namítáno, že je vnitřní mobilita nízká, protože stále existuje velké množství bariér. Evropská komise se v tomto ohledu zaměřuje hlavně na bariéry z makroekonomického hlediska, tedy na faktory jako jsou sociální zabezpečení, daně, administrativní bariéry, peníze a standardizace kvalifikací občanů EU, a lze se tedy domnívat, že tyto faktory vidí jako největší determinanty pracovní mobility. Evropská komise se potýká s kritikou, že často opomíná další důležité faktory, a to situaci v samostatných státech jako je míra nezaměstnanosti a individuální přístup a možnosti obyvatel k pracovní migraci. Jazyková vybavenost, kultura, a sociální bariéry nejsou důležitým článkem diskuze, ale hlavním důvodem je, že v oblasti národního vzdělávání nemá Evropská komise žádné kompetence. Připravit migranta na kulturní a sociální bariéry a dodat mu motivaci by mohla poskytnutím bližších informací o zemi služba Eures.

„V mobilitě pracovníků přetrvávají právní, správní a jazykové překážky, k nimž se přidává nedostatek znalostí o dostupnosti informací a pomoci. Mnoho pracovníků proto není přesvědčeno o výhodách plynoucích z práce v jiné zemi nebo jiném odvětví. Na to se musíme zaměřit.“³⁵

VLADIMÍR ŠPIDLA, BRUSSEL 30.6. 2005

³⁵ EUROPA PRESS, 2006 – rok mobility pracovníků v Evropě [online]. 30.6.2005 [cit.5.2.2010]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/rapid/press-release_IP-05-817_cs.htm>

4 MIGRACE PRACOVNÍ SÍLY V EVROPSKÉ UNII

4.1 Historie migrace a pracovní migrace v Evropské Unii

„Nejvýznamnější migrační vlny v Evropě jsou známé jako stěhování národů“³⁶. Tyto migrační vlny pochází až z dávného středověku a v této části se raději zaměříme na vývoj v posledním století. Na každém kontinentu měl vývoj migrace svojí vlastní cestu. V Arabském kontinentu bylo dosaženo značného nárůstu pracovní mobility v roce 1970 kvůli obrovskému rozvoji v ropném průmyslu.³⁷ Naproti tomu v Evropě se o dobrovolném pohybu pracovních sil začalo mluvit až po 2. světové válce. Ke konci druhé světové války se šest západních evropských zemí pokusilo zajistit, aby blízká ekonomická spolupráce zabránila budoucím válkám. Výsledkem bylo Evropské společenství uhlí a oceli a v roce 1957 byla podepsána římská smlouva³⁸, která garantuje svobodu pohybu osob, služeb a kapitálu.³⁹ V první fázi byl pohyb pracovní regulace značně regulován. V roce 1961 se občané členských států mohli hlásit pouze na volné pracovní pozice, pokud pro tuto pozici v cílové zemi nebyl žádný vhodný kandidát. Od roku 1964 se uchazeči o práci v zahraničí mohli hlásit pouze na pozice dostupné na úřadech práce v zahraničí, ale nemohli jednotlivé zaměstnavatele oslovovat z vlastní iniciativy. Postupně se otevíraly hranice volného pohybu a zlepšovala výměna informací o volných místech v zahraničí a stanovovala základní pravidla. Značný posun dopředu se očekával od založení systému SEDOC⁴⁰ v roce 1973⁴¹. Bohužel ale tento systém nebyl moc úspěšný. Základní myšlenkou bylo, že si migrant najde práci v zahraničí u sebe doma a poté přijede do zahraničí se zajištěnou prací. Bohužel v před-internetovém světě se informace o nabízené pozici v zahraničí dostala k zahraničnímu kandidátovi se značným zpožděním a tak zahraniční pracovní nabídka ve chvíli, kdy se dostala na zahraniční trh práce už nemusela být platná.

³⁶ MVČR, Odbor azylové a migrační politiky, Imigrace [online]. 1.6.2008 [cit. 10.11.2011]. Dostupné na WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/azyl/migrace.html>>

³⁷ IOM, Intra-regional labour mobility in Arab World, s. 12

³⁸ Římská smlouva byla navržena Schumanem již v roce 1950

³⁹ STJERNQUIST, H., EURES: the story so far, s.5

⁴⁰ Evropský systém pro mezinárodní výměnu informací o volných pracovních místech a žádostí o zaměstnání

⁴¹ V roce 1973 se k (EHS) přidala také Velká Británie, Dánsko a Irsko

V roce 1993 vznikla Evropská Unie na základě Maastrichtské smlouvy. Ten samý rok byl Belgií, Francií a Velkou Británií založen také nový systém pro pracovní mobilitu EURES⁴², který nahradil původní systém SEDOC.

4.2 Migrace v Evropské Unii

Evropskou unii můžeme rozdělit na země imigrační, tedy země jako například Francie, Španělsko, Řecko, Německo, které jsou cílovou destinací migrantů a tranzitní, kterou je například Česká republika, tedy zemi, přes kterou migranti většinou jen procházejí. Třetí kategorií jsou země, které jsou téměř bez migrace. Z tohoto důvodu se jednotlivé země potýkají s různými vlivy vnější migrace a názory při projednávání důležitých rozhodnutí ohledně migrace.

Jednou ze čtyř základních svobod Evropské unie je volný pohyb a to zejména volný pohyb pracovníků, který zaručuje stejný přístup na trhu práce jakéhokoli členského státu jako vlastním občanům tohoto státu, tedy bez jakýchkoli překážek a zvlhodňování kandidátů na trhu práce na základě jejich občanství. „Stejné zacházení se vztahuje nejen na přístup na trh práce, ale týká se i samotného hledání práce, využívání veřejných služeb zaměstnanosti či nakládání při odměňování nebo propouštění“.⁴³ Podle Eurobarometru⁴⁴ 53% evropských občanů považuje právě právo cestovat a pracovat v rámci EU za největší výhodu a přínos EU.

⁴² Plné spuštění služby EURES bylo až v listopadu 1994 v Bruselu za účasti komisaře pro práci, zaměstnanost a sociální záležitosti Pádraiga Flynnna.

⁴³ RESPEKT INSTITUT, Konkurenceschopnost a volný pohyb pracovních sil v rámci Evropské unie [online]. 2009 [cit. 10.6.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/35/10567-konkurenceschopnost_a_volny_pohyb_ps.pdf>

⁴⁴ Výzkum Eurobarometru je důležitým zdrojem pro pochopení vzorců chování a myšlení evropských občanů ve vztahu k mobilitě a migraci v Evropě.

4.3 Schengenský prostor

Pohyb osob se výrazně zjednodušil otevřením Schengenského prostoru v roce 1985. Schengenský prostor je území bez vnitřních hranic, ve kterém se mohou obyvatelé i cizinci volně pohybovat bez pohraničních kontrol. Naopak byly posíleny hranice vnější, aby se lidé uvnitř Schengenského prostoru cítili bezpečně.

Bohužel i Schengenský prostor je terčem kritiky zejména ze strany imigračních států, protože se migranti mohou přes tranzitní země jednoduše dostat do cílové země nebo v některých případech je i migrantům po překročení hranic Schengenu doporučeno odejít co nejdříve ze země, aby se vyhnuli deportaci. Například v Řecku migranti dostávali lhůtu 30 dní na opuštění země a v době nepokojů v severní Africe dostávali v Itálii migranti povolení k dočasnému pobytu až na půl roku. Tím imigrantům umožnili volný pohyb v rámci Schengenu do jiné země, kde požádali o azyl. Známý je například spor o tuniské uprchlíky, kteří v roce 2011 ve velkém cestovali z Itálie do Francie, která poté začala blokovat vlaky s uprchlíky na hranicích. „Paříž ale argumentuje hlavně tím, že Itálie v rozporu s dohodami umožňuje volné cestování i osobám, které nejsou schopny doložit, že jsou pro pobyt v schengenském prostoru finančně soběstačné.“⁴⁵ Bývalý francouzský prezident Nicolas Sarkozy z tohoto důvodu vyhrožoval vystoupením z Schengenského prostoru.

„Úmluvy o volném pohybu osob a zboží v rámci takzvaného schengenského prostoru je třeba upravit. Pokud do 12 měsíců nenastane pokrok v ochraně hranic Evropské unie před nelegální migrací, Francie svou účast v Schengenu pozastaví.“⁴⁶

NICOLAS SARKOZY, Paříž 11.3.2012

⁴⁵ ČESKÁ TELEVIZE, ČT24, Sarkozy a Berlusconi se pokusí vyřešit spor kolem afrických uprchlíků [online]. 26.4.2011 [cit. 15.7.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/122134-sarkozy-a-berlusconi-se-pokusi-vyresit-spor-kolem-africky-ch-uprchliku/>>

⁴⁶ CENTRUM HOLDINGS, Sarkozy: Revidujeme Schengen, jinak se Evropa zhroutí [online]. 11.3.2012 [cit. 15.7.2012]. Dostupné na WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropska-unie/clanek.phtml?id=736679>>

Kvůli Schengenskému prostoru se mnohem obtížněji sleduje vnitřní pohyb obyvatel. Mnohem lépe můžeme statisticky měřit pohyb imigrantů, kteří přicházejí do Evropské Unie z vnějšího prostoru. Tito imigranti jsou zaznamenáni do systému EURODAC⁴⁷, který pomocí otisku prstů a základních údajů o osobě pomáhá identifikovat žadatele o azyl a migranty, kteří nepravdělně překračují hranice Evropské Unie. Tato identifikace pomáhá činitelům v odhalení nelegálních a trestně stíhaných migrantů navíc systém poskytuje informace o tom, zda imigrant nežádal o azyl již v jiné zemi EU.⁴⁸ Dnes má Evropa přes 200 000 žadatelů o azyl, z toho je ročně 70% odmítnuto, 20% dostane doplňkovou ochranu a 10% je žádost uznána. Kolem 100 000 migrantů ročně překročí hranice Evropské Unie nelegálně.⁴⁹

4.4 Tranzitní perioda pro přístup na pracovní trh

Svoboda volného pohybu občanů Evropské Unie je „právo pracovníků na pohyb a pobyt, právo na vstup a pobyt rodinných příslušníků a právo pracovat v jiném členském státě EU. Tato práva jsou nicméně spojena s omezeními, která se týkají zejména práva na vstup a pobyt a práva pracovat ve veřejném sektoru, a v některých zemích také s omezeními pro občany z „nových“ členských států.“⁵⁰

Jedním z příkladů v omezení přístupu na vybrané pracovní trhy byly do roku 2011 tranzitní období zavedená zhruba polovinou zemí EU pro nově přístupující členské země. Tímto způsobem se některé státy bránily nečekanému přílivu migrantů z nových členských zemí. Zavedením tranziční periody získaly čas, ve kterém se státy připravovaly na otevření svého pracovního trhu. Pro příklad můžeme uvést situaci na zahraničním pracovním trhu pro Českou republiku po vstupu do EU v roce 2004.

⁴⁷ Evropská daktyloskopie

⁴⁸ EUROPA, Summaries of EU legislation “Eurodac” system [online]. 11.8.2010 [cit. 25.7.2012]. Dostupné na WWW: <http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/free_movement_of_persons_asylum_immigration/133081_en.htm>

⁴⁹ NOVOTNÁ, Pavla : Ústní sdělení. Evropský dům v Praze. 8. Února 2012.

⁵⁰ SMAJDA, L., Volný pohyb pracovníků [online]. 1.1.2012 [cit. 26.7.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/cs/FTU_3.2.2.pdf>

Původní členské státy E15 si mohly pro libovolné nově přistupující státy tzv. E8 stanovit přechodná období pro volný pohyb pracovních sil. Členské země EU se s kandidátskými zeměmi dohodly na vícestupňovém systému omezeného přístupu na trh tzv. pravidla 2+3+2. Státy mohly blokovat své pracovní trhy po dobu dvou let a poté tuto dobu případně prodloužit o další tři roky. V krajním případě bylo možné poté prodloužit tranziční periodu a další dva roky, ale to už pouze s udáním rozumného důvodu jako je například hrozba významného narušení ekonomické rovnováhy, kvůli předčasnému otevření pracovního trhu. O poslední dvouletou fázi prodloužení omezení pracovního trhu pro Českou republiku požádalo pouze Německo s Rakouskem. Před ukončením tranziční periody mohli čeští občané pracovat v zahraničí pouze na základě platného pracovního povolení.

„Přechodná období tedy zavedly některé členské státy k ochraně svého pracovního trhu. Učinily tak kdysi i pro Řecko (v EU od roku 1981) a pro Španělsko a Portugalsko (od roku 1986), přitom žádný masový příliv pracovníků do starých zemích se tehdy nekonal. Stejně je tomu tak i u českých pracovníků, kteří jsou považováni spíše za konzervativní a nejsou ochotni vycestovat za prací do zahraničí.“⁵¹

4.5 Lisabonská strategie ve vztahu k mobilitě

V roce 2000 Evropská rada schválila na lisabonském summitu strategický plán pro příští desetiletí, podle kterého se evropská unie měla stát dynamičtější a konkurenceschopnější ekonomikou, schopnou udržitelného hospodářského růstu s lepšími pracovními místy a slibné budoucností pro všechny obyvatele.

Akční plán evropské komise zaměřený na podporu pracovní síly byl předložen 8. Února 2012. Tento plán přispěl k dosažení cílů stanovených v Lisabonské strategii, protože jeho součástí bylo odstranění administrativní a právních překážek pracovní mobility, jednodušší výpočet penze pro občany pracující ve více zemích, zlepšení systému uznávání kvalifikací a kompetencí a zviditelnění činnosti Evropské služby zaměstnanosti. Ve výsledku, ale

⁵¹ EVROPSKÁ KOMISE ČR, Přístup na pracovní trh [online]. 27.6.2012 [cit. 26.7.2012]. <Dostupné na WWW: <http://ec.europa.eu/ceskarepublika/service/working/art_4912_cs.htm>

lisabonská strategie nepřinesla příliš velký posun ve vývoji migrace, protože hlavní bariéra, kterou byla pro země možnost určovat kvóty na počty migrantů z jednotlivých zemí byla zachována.

4.6 Evropský Rok mobility pracovníků 2006

Evropská komise vyhlásila rok 2006 za Evropský rok mobility pracovníků. V souvislosti s touto kampaní byla zahájena diskuze o skutečných výhodách a nevýhodách spojených s prací v zahraničí a ve 250 městech Evropy byly zorganizovány veletrhy práce, kde mohli návštěvníci nalézt řadu informací o mobilitě pracovníků. Dále byly spuštěny stránky Eures s nabídkou kolem 1 000 000 pracovních míst. Na tomto serveru se zpřístupňují volná místa z databází veřejných služeb zaměstnanosti z celé EU a dalších zemí a navíc je dostupná síť 700 poradců, kteří pomáhají pracovníkům v otázkách pracovní mobility. „Průzkum Eurobarometru v roce 2006 ukázal, že lidé velkou měrou uznávají, že mobilita může zlepšit vyhlídky na budoucí zaměstnání. Stejný průzkum odhalil, že 59 procent lidí, kteří hledali zaměstnání za hranicemi svého regionu, do roka uspělo, kdežto u těch, kteří zůstali, se to podařilo jen 35 procentům.“⁵²

4.7 Strategie 2020

Pro následující desetiletí si Evropská unie stanovila cíle do roku 2020 zaměřené na zaměstnanost, inovaci, vzdělání, sociální zařazení a energii. Podle stanovených cílů by do roku 2020 mělo být 75 % obyvatelstva ve věku od 20 do 64 let zaměstnáno a alespoň 20 % absolventů v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání stráví část svých studií nebo odborné přípravy v zahraničí.

Podle sdělení komise z roku 2010 byla odhalena řada strukturálních nedostatků. Například úroveň zaměstnanosti v Evropě u osob ve věku 20 až 64 let je průměrně 69 %. Tato úroveň

⁵² EUROPA PRESS RELEASES, Evropský rok mobility začíná s milionem pracovních míst online [online]. 20.2.2006 [cit. 17.8.2012]. Dostupné na WWW: <http://europa.eu/rapid/press-release_IP-06-186_cs.htm?locale=en>

je stále výrazně nižší než v ostatních vyspělých částech světa. Pracuje pouze 63% žen ve srovnání s 76 % mužů. Zaměstnáno je jen 46 % starších pracujících (ve věku 55 až 64 let), zatímco ve Spojených státech a Japonsku je to přes 62 %. Pracovní doba je navíc v Evropě v průměru o 10 % kratší než v USA či Japonsku.⁵³

Další hrozbou je stárnutí obyvatelstva, které se neustále zrychluje. „Poté, co generace narozená v době baby-boomu odejde do důchodu, začne v letech 2013–2014 podíl výdělečně činného obyvatelstva EU klesat. Počet lidí starších 60 let nyní stoupá dvakrát rychleji, než tomu bylo před rokem 2007 a to každý rok zhruba o dva miliony oproti jednomu milionu v předchozím období. Méně pracujících obyvatel a vyšší podíl lidí v důchodu, to je kombinace, která ještě více zatíží naše systémy sociálního zabezpečení.“⁵³

V rámci strategie 2020 bylo cílem Evropské komise usnadnit a podpořit mobilitu pracovních sil a zajistit vyrovnanější poptávku a nabídku na pracovním trhu. Dále vytvořit jasnou politiku pro migraci pracovníků, která by rychle a pružně reagovala na potřeby trhu práce. Svých cílů by měla dosáhnout za pomoci finanční podpory ze strukturálních fondů a to hlavně z Evropského sociálního fondu. Například můžeme uvést „Program pro nové dovednosti a pracovní místa“, který by měl přinést modernizaci pracovních trhů a posílení postavení občanů rozvojem jejich dovedností v průběhu celého života za účelem zvýšení účasti na trhu práce a lepšího vyrovnání nabídky a poptávky na trhu práce, mimo jiné prostřednictvím mobility pracovních sil.⁵⁴

4.8 Program solidarita a řízení migračních toků

Solidarita a řízení migračních toků je první komunitární program Evropské Unie, který se začal zabývat problémy spojenými s migrací. Na tento program bylo vyhrazeno 3 975 milionů EUR z rozpočtu Evropské Unie pro programové období 2007 – 2013. Hlavním cílem fondu je podporovat úsilí členských států při práci s uprchlíky a sdílení nákladů a

⁵³ EVROPSKÁ KOMISE, Evropa 2020 [online]. 3.3.2010 [cit. 18.8.2012], s.7 . Dostupné na WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:CS:PDF>>

⁵⁴ CZECH TRADE, Strategie Evropa 2020[online]. 5.11.2010 [cit. 18.8.2012], s.7 . Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/strategie-evropa-2020-5155.html#!>>

následků souvisejících s těmito migranty. V podstatě přispíváním do společného rozpočtu EU členské státy, které nejsou zasaženy vysokou migrací sdílí náklady se státy s vnější hranicí Evropské Unie, kde jsou obvykle největší toky migrantů ze zahraničí.

Program se dále dělí na čtyři fondy. Největší část rozpočtu 1 820 milionů EUR je určena na fond vnějších hranic, který se zaměřuje zejména na infrastrukturu vnějších hranic a vízovou politiku. Druhý největší rozpočet programu v hodnotě 825 milionů EUR je vyčleněn na Evropský fond pro integraci národností z třetích zemí. Jedná se hlavně o financování jazykových kurzů a dalších kurzů a programů, které migrantovi mají pomoci v integraci do evropské společnosti. Dalším z fondů v hodnotě 700 milionů EUR je Evropský fond pro uprchlíky, který se zaměřuje na infrastrukturu a přizpůsobení kapacity dočasných umístění pro uprchlíky, jejich integraci a případné nouzové situace. Posledním fondem, pro který je vyhrazena zbývající částka 630 milionů EUR je Evropský fond pro návrat migrantů do jejich země původu. V tomto případě se může jednat o dobrovolný i vynucený návrat migranta. Zároveň se tento fond zaměřuje na financování aktivit na vylepšení řízení návratu osob a spolupráce mezi členskými státy a zeměmi původu migrantů.⁵⁵

Pomocí těchto čtyř fondů Evropská Unie nejen posiluje společnou azylovou, migrační a hraniční spolupráci, ale také ukazuje solidaritu zemím, které jsou z důvodu silných migračních toků nejvíce finančně zatíženy.

Bohužel i tak si řada zemí stěžuje na nedostatečnou podporu vzhledem k vysokým nákladům spojenými s migranty. Například každá členská země Evropské Unie musí při repatriaci zajistit doprovod dvou policistů na každého jednoho uprchlíka a náklady na tento transport jsou poté velmi vysoké. Evropská Unie zpravidla hradí 75% nákladů a stát, který odesílá uprchlíky zpět do původní země 25%. V některých případech, ale repatriace není možná, protože EU nemá bilaterální dohody o repatriaci s některými státy, což je například situace Řecka a Turecka, případně jsou počty repatriací omezeny na určitý počet

⁵⁵ EUROPEAN COMMISSION, Migration, Asylum and Borders [online]. 19.10.2012 [cit. 25.10.2012]. Dostupné na WWW: <http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/index_en.htm>

uprchlíků denně jako například mezi Itálií a Tunisem na 60 lidí denně. Tyto komplikace samozřejmě zvyšují náklady spojené s migrací.⁵⁶

4.9 Programy dočasné a cyklické zaměstnanosti

V Evropské Unii se objevuje každým rokem tisíce sezónních pracovních míst v oblastech, kde je nabídka pracovních míst mnohem vyšší než poptávka. Mezi tyto oblasti patří zejména zemědělství, zdravotnictví, strojírenství, turismus a stavební průmysl. Tato kritická místa na trhu práce se dají nejlépe zabezpečit s pomocí mobilních pracovníků, kteří jsou ochotni pro vyšší mzdu a nové zkušenosti jet až na druhý konec světa. Protože se z velké části jedná o práci na určitou dobu, tak je pro hostitelský stát výhodné, aby migrant po skončení pracovního poměru zemi opustil. V podstatě se předpokládá, že migrant opustí zemi dobrovolně většinou během poklesu ekonomiky v zemi. Tím, že migrant opustí zemi, tak nebude součástí stárnoucí evropské populace. Podle odhadů by se počet ekonomicky aktivních obyvatel v Evropské Unii mohl snížit z dnešních 240 milionů na 207 milionů pracujících v roce 2050, a pokud by byla imigrace ze třetích zemí úplně zastavena, tak by zde bylo pouze 169 milionů pracujících do roku 2050 což by znamenalo, že na každých 100 pracujících by bylo 85 obyvatel v důchodovém věku, které by pracující museli podporovat. Dnes je poměr obyvatel v důchodovém věku a pracujících 25 seniorů na 100 pracujících.⁵⁷ Proto se řada evropských států začíná zajímat o řešení pomocí dočasné a cyklické⁵⁸ zaměstnanosti migrantů.

Další otázkou, kterou se v neposlední době zabývají politici EU je jaký skutečný vliv má migrace na míru nezaměstnanosti. V této otázce jsou zejména média jižních států jako Řecko, Francie a Španělsko, kde je vysoký příliv migrantů a zároveň v poslední době krize a vysoká nezaměstnanost velmi skeptičtí. Na druhou stranu například výzkumná zpráva

⁵⁶ TIMESOFMALTA, 44 Nigerian migrants repatriated [online]. 1.5.2012 [cit. 25.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.timesofmalta.com/articles/view/20120501/local/44-nigerians-repatriated.41787>>

⁵⁷ MCLOUGHLIN, S., MUNZ, R., Temporary and circular migration: opportunities and challenges, s 19

⁵⁸ Cyklická zaměstnanost – migrant přijíždí opakovaně na dobu určitou

organizace „Migrants rights work“ z Velké Británie potvrzuje, že migrace z nově přístupujících států nemá negativní vliv na míru nezaměstnanosti v zemi.⁵⁹

Na vnitřní migraci se po skončení tranzitních období již dočasná a cyklická řešení migrace nevztahují, ale pro samostatné státy Evropské Unie je vnitřní migrace obyvatel důležitou součástí. Podporu vnitřní migrace zajišťuje poskytováním kvalitních informací služba EURES.

⁵⁹ MIGRANTS RIGHTS NETWORK, Relationship between immigration and unemployment [online]. 9.1.2012 [cit. 28.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.migrantsrights.org.uk/news/2012/new-report-unemployment-and-immigration-finds-no-causal-link>>

5 Služby podporující pracovní mobilitu

5.1 Evropské služby zaměstnanosti

Eures vznikl ze systému SEDOC a již více než 15 let pomáhá v hledání práce v zahraničí obyvatelům v rámci Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska. Od samotného počátku má EURES za cíl poskytovat služby, které lidem ulehčí hledání informací o možnostech práce v zahraničí a zároveň pomáhá obyvatelům práci v zahraničí realizovat. Ukazuje lidem, že díky otevřenosti příležitostem nabízeným v zahraničí mohou získat dobrou práci, zlepšit své dovednosti a rozšířit svůj obzor. Eures neposkytuje pouze informace o pracovních příležitostech v zahraničí, ale také poskytuje detailní informace o pracovních trzích, životních podmínkách v zemi a pracovních náležitostech. Dále zvyšuje povědomí o základních právech migranta v hostitelské zemi.

Svými službami usnadňuje volný pohyb pracovníků v 31 zemích Evropy a podporuje obyvatele, aby smýšleli pro evropsky ne pouze na národní úrovni. Eures spolupracuje se státními úřady práce, odbory a dalšími organizacemi a jeho hlavní aktivity jsou koordinované Evropskou komisí.

Evropské služby zaměstnanosti mohou využít zájemci o práci i zaměstnavatelé zcela zdarma. Uchazeč o zaměstnání může vložit na stránky EURES svůj životopis a prezentovat ho tak potenciálním zaměstnavatelům v zemích a oborech, které si při vkládání životopisu sám vybere.

Zaměstnavatelé poté mohou podle vybraných kritérií najít vhodného kandidáta do své společnosti a přímo ho kontaktovat. Dále má zaměstnavatel přístup k nápovědě o tom jak najít vhodného kandidáta pomocí služeb EURES.

Logo EURES je již dobře známé v celém Evropském hospodářském prostoru a ve Švýcarsku, alespoň podle stránek samotného evropského portálu zaměstnanosti.

5.2 EURES poradci

Pokud má kdokoli zájem o práci v zahraničí může se místo hledání informací online nebo v knižních publikacích obrátit na tzv. EURES poradce. Osobní kontakt může být rychlejší a příjemnější alternativou, která je dnes dostupná téměř po celé Evropě, v které působí více než 850 EURES poradců. Kontakt na poradce lze jednoduše vyhledat ve vyhledávání nebo přímo na stránkách služby EURES.

„Poradci EURES jsou speciálně vyškoleni k tomu, aby uchazečům o zaměstnání a zaměstnavatelům, kteří mají zájem o evropský pracovní trh, poskytovali tři základní služby a to informace, poradenství a pomoc v hledání pracovního místa. Mají odborné znalosti v praktických, právních a administrativních aspektech pracovní mobility na národní i přeshraniční úrovni. Pracují v rámci veřejných služeb zaměstnanosti dané země nebo v rámci partnerských organizací sítě EURES.“⁶⁰

5.3 Služba EURES v České republice

Česká síť služby EURES mezi lety 2009-2011 zprostředkovala přes 1300 kontaktů s českými a zahraničními zaměstnavateli, kteří požádali EURES o pomoc při hledání potenciálních pracovníků a na žádost zahraničních zaměstnavatelů zorganizovala několik výběrových řízení v České republice s cílem najít vhodné kandidáty na vybrané pozice v zahraničních společnostech. Dále pořádá semináře pro české zaměstnavatele a spoluorganizuje veletrhy a burzy práce v České republice.

Česká sekce sítě evropských služeb zaměstnanosti může informovat společnosti, které hledají zaměstnance v cizí zemi o podmínkách zaměstnávání v cizích zemích a navíc společností pomůže sestavit popisy práce a inzeráty pro partnery ze sítě EURES v ostatních zemích.

⁶⁰ EURES, Poradci EURES [online]. 2012 [cit. 28.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=3&acro=eures&lang=cs>>

„Důležitou roli sehrává EURES také v přeshraničních regionech, kde slouží k poskytování informací o nejrůznějších problémech souvisejících s přeshraničním dojížděním za prací, s nimiž se mohou potýkat pracovníci i zaměstnavatelé, a napomáhá jejich vyřešení.“⁶¹ Mezi příklady můžeme uvést lokální stránky služby EURES www.eures-by-cz.eu, které jsou určeny hlavně pro obyvatele v pohraničních oblastech České republiky s Bavorskem. Pro tuto oblast jsou poskytovány i tištěné materiály například „9 cest na německý trh práce“ s praktickými informacemi o možnostech práce, sociálním a zdravotním pojištění v Německu a uvedením užitečných odkazů například na informace jednotlivých úřadů práce v Německu.

EURES poradci a kontaktní osoby jsou v České republice zastoupeni výhradně na 77 úřadech práce a služba je řízena Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Pokud se podíváme přes hranice k sousednímu Slovensku, tak tam poradce nalezneme zejména na vysokých školách.

5.4 Mezinárodní pracovní portály a programy mobility

Významnou roli hrají i další služby, které podporují pracovní nebo studijní mobilitu. Mezi tyto služby patří zejména mezinárodní pracovní portály, profesní sociálně sítě, mezinárodní programy podporující pracovní a studijní mobilitu.

Jedním z celosvětově nejznámějších pracovních portálů je Monster.com, na kterém můžete najít pracovní nabídky z celého světa a naopak personalisté, zde mohou najít vhodné kandidáty, kteří si na webovou stránku www.monster.com vložili svůj životopis. Pracovní portál poskytuje základní informace, které pomáhají zájemcům o zaměstnání s přípravou na pracovní pohovor, stylizací životopisu a hledáním práce. Společnost monster poskytuje zpravodajství o pracovním trhu téměř ve všech jazycích a všechny novinky můžete odebírat i na sociální síti Twitter. Ve spolupráci s evropskou službou zaměstnanosti EURES organizuje virtuální veletrh práce. Jedná se o webovou stránku www.dnyprace.cz, na které se během pěti dní můžete setkat s personalisty velkých firem nebo diskutovat

⁶¹ EURES, Co pro vás může EURES udělat [online]. 2012 [cit. 1.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=27&acro=eures&lang=cs>>

s EURES poradci a o pracovní mobilitě. To vše z pohodlí domova a online ve 3D virtuálním prostoru. Také se můžete dozvědět podrobnosti o výběrovém řízení v daných společnostech, prohlédnout si reference stávajících zaměstnanců a získat ucelený obrázek o firemní kultuře společností nebo si rovnou domluvit pracovní pohovor.

Nejrychlejší rozšíření mezi obyvatele celého světa dosáhla největší profesní sociální síť na světě LinkedIn. Zejména pro zájemce o kvalifikovanou práci v zahraničí je tato sociální síť důležitým nástrojem pro hledání zajímavých nabídek práce. Na webové stránce www.linkedin.com si uživatel může založit svůj profil, který má formu životopisu a může mít několik jazykových variací najednou. Po založení profilu se můžete virtuálně spojit s profily ostatních uživatelů a to nejlépe osob, s kterými máte profesní zkušenost. Tyto kontakty vám mohou pomoci v hledání nové profese, protože vás vaši příbuzní mohou jednoduše představit svému personálnímu manažerovi, kterému mohou ukázat váš profil. Další výhodou je možnost zanechat kolegům reference, které mu mohou pomoci při hledání nového zaměstnání. Navíc můžete vytvářet a navštěvovat profesní diskuze a propojit váš účet se sociální sítí Twitter.

AIESEC je největší nezisková organizace řízená studenty, která nabízí mezinárodní pracovní stáže po celém světě a to nejen pro studenty. Zájemce má na výběr mezi manažerská, technická, vzdělávací a rozvojovou stáží. Po výběru typu stáže si zájemce vyplní svůj životopis na stránkách AIESEC a účastní se jazykových testů, které jsou odeslány nezávislé organizaci k vyhodnocení. Jazykový test se píše pod dohledem studentů z organizace AIESEC a výslednou známku lze případně zlepšit ústní zkouškou, kterou provádí také studenti z této organizace. Nevýhodou může být pro studenty poměrně vysoký registrační poplatek, který vám zajistí vstup do pracovní databáze, ale samotné získání pracovní stáže vám negarantuje. Nabídka pracovních stáží je vysoká a to zejména z Indie a Číny.

ERASMUS je známý především financováním studijních pobytů v zahraničí, ale poskytuje podporu také studentům, kteří si najdou během studia práci v zahraničí. Výhodou programu ERASMUS je, že studenti po absolvování praxe v zahraničí poskytují zpětnou vazbu o vykonávané práci, životních podmínkách a nákladů na pobyt v zemi. Tato zpětná

vazba poskytuje unikátní informace pro budoucí zájemce o práci v zahraničí. Bohužel je stipendium dostupné pouze pro studenty a jedinou možností je tedy absolvovat pracovní stáž o prázdninách anebo si studium prodloužit, což může studenty od pracovní stáže odradit. Pro absolventy může být řešením program Leonardo da Vinci, který nabízí stipendia na pracovní stáže mladým lidem do 30 let.

Jednou z nejzajímavějších pracovních příležitostí v zahraničí je nabídka práce v institucích Evropské Unie. Zájemce o tuto práci musí projít takzvanými EPSO testy, které ověřují numerické uvažování, verbální znalosti a situační úsudek. Testy probíhají za velmi přísných podmínek a zájemce se tak prakticky nemůže prosadit bez dobré přípravy. Budoucí zaměstnavatel si tak může být téměř jistý, že znalosti zájemce o práci jsou pravdivé.

6 SHRNU TÍ LITERÁRNÍ REŠERŠE

Migraci obyvatel v Evropské Unii si každý členský stát měří tak nějak po svém. Je to způsobeno různými definicemi migranta a formami pobytu na území jednotlivých států a změnami definic v čase. Proto data v časových řadách nemají vysokou vypovídající hodnotu o pohybu migrantů napříč různými zeměmi Evropské Unie a dokonce statistiky některých členských zemí na stránkách evropského statistického úřadu nenaleznete vůbec.

Teorie migrace se liší různými úhly pohledu na důvody k migraci. Neoklasická teorie se zabývá potřebami migranta a tvrdí, že migrant se rozhoduje na základě výhod a nevýhod, které by mu migrace poskytla. V tomto případě je většinou hlavním důvodem k migraci zlepšení ekonomické situace a zejména zvýšení čistého příjmu. Další teorií je teorie dvojího pracovního trhu, která rozděluje pracovní trh na kvalifikovanou práci pro vzdělané a zejména místní obyvatele a na nekvalifikovanou práci, kterou mohou vykonávat například migranti s jazykovou bariérou. Podle teorie potřebují místní obyvatele migranty na horší práci, kterou sami vykonávat nechtějí, ale pro cizince je tato pracovní nabídka výhodná. Třetí historicko-strukturalistický přístup dělí Evropu na dvě části. Jednou jsou původní státy, které vlastní vysoký kapitál a druhou nově přistupující státy, kteří mají naopak levnou pracovní sílu. Bohaté státy si tedy pracovní sílu kupují od těch chudších. Migrant se nerozhoduje na základě vlastních rozhodnutí, ale na základě nerovnoměrného rozmístění kapitálu ve světě. Otázkou je co by se stalo, pokud by země přišla o kapitál i pracovní sílu.

Navenek se tak dostávají názory, které vyjadřují obavy z volné migrace obyvatel. Například, že migrace může způsobit odliv obyvatel s vysokým vzděláním a zkušenostmi z chudších zemí. V hostitelské zemi navíc většinou získají práci v nižší kvalifikaci, než by mohli získat v domovské zemi, protože neznají dobře trh práce a okolní prostředí. Navíc se migrant setkává s jazykovou bariérou a tak není využit jeho plný potenciál, kterého by dosáhl ve své domovské zemi. Pro zaměstnavatele jsou cizinci levnou pracovní silou a snadným terčem vykořisťování, proto je po nich na pracovním trhu v určitých oblastech větší poptávka než po domácím obyvatelstvem. Nekvalifikovaní místní obyvatelé, tak mohou snadno přijít o práci, protože jsou vytlačeni levnější pracovní silou a preferencí firem zaměstnávat cizince. Ve výsledku se těmto podnikům sníží náklady na výrobu, ale

stát přichází o peníze v důsledku vyplácení podpory v nezaměstnanosti domácím obyvatelům, kteří přišli o práci a o peníze, které si migranti šetří nebo odesílají zpět do své původní země.

Pro politiky a sdělovací média je téma migrace a pracovní migrace důležitým diskuzním tématem. Pro politiky se jedná o získání hlasů a podpory od obyvatel, kterým migranti snižují vyhlídky budoucnosti v zaměstnání. V tomto případě je postavení migrantů ve značné nevýhodě, protože pokud nejsou v zemi již několik let a nezískali občanství, tak nemají hlasovací právo. Pro sdělovací média může téma migrace zejména v extrémních a radikálních oblastech přinést vysokou sledovanost. Svým vystupováním mohou ovlivnit názory milionů obyvatel, kteří ve strachu o svou budoucnost nebo dokonce bezpečnost mohou podpořit záměry některých politiků k pozastavení volného pracovního trhu.

Každá země má k migraci a pracovní migraci svůj vlastní postoj, protože se potíže spojené s migrací liší téměř v každé zemi. Největší rozepře je mezi bohatšími regiony tedy zejména původními členskými zeměmi (E15) a členskými státy s méně vyspělou ekonomikou (E10) a novými členy Bulharska a Rumunska. Zejména některé vyspělejší státy vyjadřují své obavy k volné pracovní migraci a preferovali by řízenou migraci pomocí kvót a dalších opatření, aby zajistili ochranu svého pracovního trhu. Tato myšlenka je, ale nepřijatelná pro ostatní státy, které pevně stojí za myšlenkou svobodou pohybu pro všechny obyvatele Evropské Unie bez ohledu na jejich národnost.

Rozumným krokem Evropských států bylo zavedení programu a solidarita a řízení migračních toků, který pomáhá sdílet vysoké náklady spojené s vnější migrací obyvatel. Spolupráce členských států na řízení a kontrole vnější migrace je důležitá, protože se na vnitřní migraci podílí dvakrát více migrantů než na samotné migraci mezi jednotlivými členskými státy uvnitř Evropské Unie.

Vývoj Evropské Unie v posledních desítkách let zaznamenal významný pokrok ve spolupráci zemí, které mezi sebou nemluví ani stejným jazykem. Evropská Unie pomalu roste a zvyšuje míru integrace mezi jednotlivými státy a regiony, ať už v podobě volného pohybu osob, zboží nebo služeb. Mezitím co ve světě se o volném pohybu pracovníků

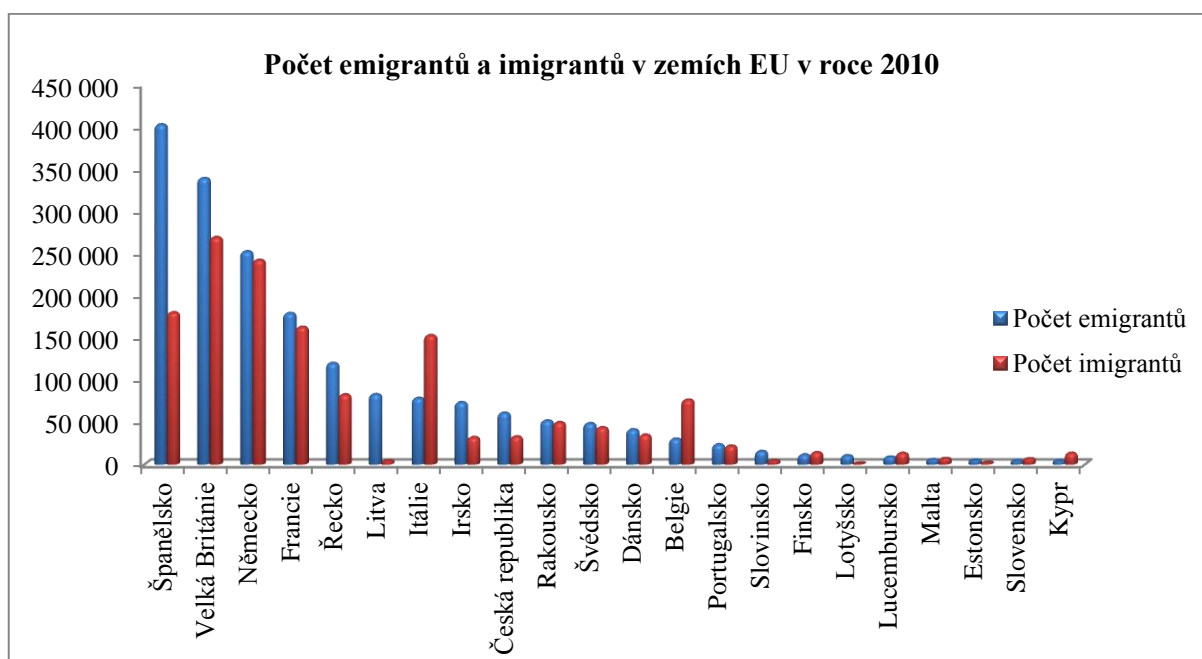
pouze diskutuje jako například mezi USA a Mexikem, Evropská Unie dokázala tuto myšlenku realizovat. Dala tak svým obyvatelům, kteří mají odvahu na hledání práce v zahraničí, možnost v životě dosáhnout dále, než by kdy dokázali ve své zemi. Právě volný pohyb osob na pracovním trhu ukazuje unikátnost, otevřenost a svobodu Evropské Unie. Na druhou stranu je velkým rizikem pro ekonomiky jednotlivých států, na které má pracovní mobilita mnohem větší vliv, než pouhá mobilita zboží a služeb. Před budoucí vývoj pracovní mobility je tak postaven velký otazník, ale snad se politikům podaří najít vhodná řešení, které posunou možnosti mobility kupředu, před krokem zpátky v podobě zavedení kvót a dalších bariér.

7 MIGRAČNÍ TOKY

Migrační toky hrají velmi důležitou roli při utváření kulturní a věkové struktury obyvatelstva. Vývoj migračních toků v jednotlivých zemích může odhalit některé faktory ovlivňující migraci obyvatel. Podle posledních statistik Eurostatu v Evropské Unii žilo během roku 2011 přes 33,3 milionů cizinců⁶². Tito cizinci dohromady tvoří 6,6% z celkové populace EU a z tohoto počtu tvoří téměř dvě třetiny cizinci, kteří nepocházejí z Evropské Unie.

7.1 Vnitřní migrace

Na vnitřní migraci se během několika posledních let podílelo 12,8 milionů cizinců, kteří pocházeli z jiného členského státu Evropské Unie. V následující tabulce můžeme vidět, které země jsou nejvíce zasaženy vnitřními toky migrace a to jak přistěhovanými imigranty, tak i vystěhovanými emigranty.

- Zdrojem dat je Eurostat – *Nedostupná data pro Polsko, Nizozemsko a Bulharsko

⁶² V roce 2009 v EU žilo 31,9 milionů cizinců a v roce 2010 to bylo 32,5 milionů cizinců.

Jak můžeme vidět největší zájem cizinců je o hostitelské země jako je Velká Británie, Německo, Francie, Španělsko a Itálie. V těchto zemích v roce 2010 žilo přes 75% všech cizinců. Počet emigrantů v jednotlivých zemích je samozřejmě ovlivněn výší populace v těchto zemích. Naopak počet imigrantů by měl být ovlivněn zejména výhodami, které pro migranta tato země nabízí.

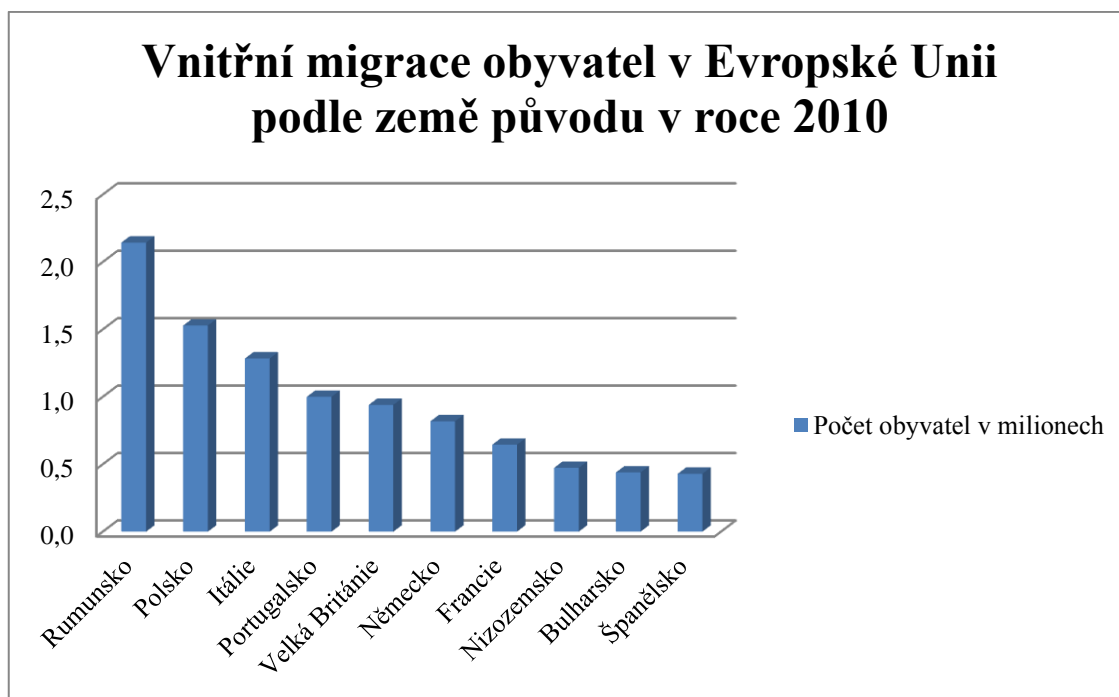
Cizinci přesáhly hranici deseti procent obyvatelstva v zemích Lucembursko, Španělsko, Rakousko, Litva, Estonsko, Kypr a Belgie. Z toho Lucembursko má dokonce téměř 45% podíl cizinců na populaci, i když se zdá podíl vnitřní migrace v roce 2010 podle předchozí tabulky velmi malý je to způsobeno zejména malou rozlohou a populací Lucemburska, které má méně než 500 tisíc obyvatel.

Dalším zajímavým ukazatelem je, že dle dostupných dat svou domovskou zemi opustilo 1 010 187 mužů a 844 786 žen, tedy o 20% více mužů než žen. Ženy tedy mají větší tendenci zůstat ve své domovské zemi. Největší rozdíl je v zemích Slovinsko, kde je počet emigrujících mužů oproti ženám více než dvounásobný a Česká republika, kterou v roce 2010 opustilo o 60% více mužů než žen. Tento faktor je zajímavý tím, že přístup k informacím a médiím mají ženy i muži stejný a tím by měl být podobný i obecný názor na život v zahraničí, ale podle statistik vnitřní migrace tomu tak není. Podle Eurostatu je celkově v Evropě zaměstnáno méně žen než mužů. V aktivním věku v roce 2011 pracovalo 62% žen a 75% mužů.⁶³ Během posledních sto let se tedy vztah k migraci v porovnání mužů a žen změnil o 180 stupňů, protože první teoretik migračních teorií německý geograf George Ravenstein ve své publikaci *The Law of Migration* z roku 1885 přišel s výsledky, že ženy migrují mnohem více než muži.

Největší rozdíl mezi podílem imigrantů a emigrantů má Litva, které v poslední době trpí odchodem mladých lidí, kteří často hledají štěstí v ostatních zemích Evropy. V této zemi v posledních letech populace klesá, například v roce 2009 rozdíl počtu mezi imigranty a emigranty byl 13 900 obyvatel. Tedy kvůli migraci přišla Litva téměř o 14 tisíc obyvatel během jednoho roku a v roce 2010 měla nejvyšší míru emigrace obyvatel v Evropské Unii, když v přepočtu na každých 1000 obyvatel odešlo ze země 24 lidí. Na druhou stranu se v

⁶³ Cílem strategie 2020 je, aby v průměru pracovalo 75% obyvatel EU v aktivním věku

Litvě po vstupu do Evropské Unie rozvíjí růst vnější imigrace a to zejména Bělorusů, Ukrajinců, Moldavců, Turků a Číňanů. Místní média mají často odlišný přístup k různým národnostním skupinám migrantů. Hlavně ke skupině obyvatel ze třetích zemích, která jsou častou kritikou médií v Litvě.⁶⁴

Zdrojem dat je Eurostat

Nejvíce migrantů 2,1 milionů, kteří žijí v jiném členském státu Evropské Unie pochází z Rumunska. Rumunsko je druhou nejchudší zemí Evropské Unie⁶⁵ a navíc v současné době prochází politickou i ekonomickou krizí a proto se předpokládá vysoká motivace k ekonomické migraci jeho obyvatel. Nejčastější cílovou zemí pro obyvatele Rumunska je sousední Maďarsko, Španělsko a Itálie. V těchto zemích mají Rumuni i nejvyšší podíl zastoupení ze všech cizích národností.⁶⁶ Pro Rumunsko a Bulharsko stále několik

⁶⁴ KLEMENTJEVIENE, A., Lithuania as a new country of immigration [online]. 24.8.2010 [cit. 2.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.migrationonline.cz/e-library/?x=2251368>>

⁶⁵ LIDOVKY, EU se obává krize v Rumunku, Prezident odešel z úřadu [online]. 10.6.2012 [cit. 2.10.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.lidovky.cz/eu-se-obava-krize-v-rumunku-prezident-opustil-urad-fy3-/ln_zahranici.asp?c=A120710_172806_ln_zahranici_jv>

⁶⁶ CESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, Cizinci podle státního občanství [online]. 10.6.2012 [cit. 2.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tab/8E003D27B9>>PŘÍLOHA ASI

členských zemí Evropské Unie omezuje právo vstupu na pracovní trh bez pracovního povolení. Tento zákaz může platit maximálně do konce roku 2013, kdy skončí tranziční perioda pro nové členské země. Po ukončení tranziční periody se očekává ještě vyšší růst v počtu migrantů z těchto zemí. Na druhé příčce se umístili obyvatelé Polska, kterých v roce 2011 žilo 1,5 milionů v jiném členském státě. I v případě Polska se jedná zejména o ekonomickou výhodu, která vyplývá z vyšších mezd v okolních zemích. Polsko má nejvyšší míru migrace z 8 nově přistupujících států v roce 2004. Obyvatelé Polska a Rumunska jsou tedy v počtu obyvatel v zahraničí považováni za jedny z nejmobilnějších občanů v rámci Evropské Unie.

7.1.1 Vnitřní migrace v době tranziční periody

Tranziční perioda je administrativní bariérou v procesu vnitřní migrace, kdy migrant pro práci v zahraničí v případě, že hostitelská země uplatňuje tranziční období vůči domovské zemi migranta potřebuje pracovní povolení. Tato bariéra prodlužuje proces hledání zaměstnání jak pro migranta tak i proces hledání vhodných kandidátů pro firmy, které by měli případně o tohoto cizince zájem, protože před poskytnutím pracovního povolení musí zpravidla veřejně nabídnout pracovní nabídku napřed občanům země, v které se firma nachází. A teprve pokud po zákonem určené době neprojeví místní občané zájem o pracovní nabídku, tak může zaměstnavatel požádat o pracovní povolení pro migranta ze zahraničí.

Zda má tranziční perioda a tedy blokování pracovního trhu skutečné opodstatnění si můžeme ukázat na příkladu Německa a Rakouska, kteří v případě vstupu nových členských států do EU uplatňují většinou nejdelsí možnou variantu 2+3+2 let, aby uchránili svůj pracovní trh před velkým náporům migrantů.

Ministr zahraničních věcí České republiky Jan Kavan a politik Vladimír Špidla měli na Evropské konferenci ve Švédsku v roce 2001 při diskuzi o tranziční periodě pro pracovní trh několik námitek proti zavedení až sedmileté blokace pracovního trhu pro nové členské země a možnost vysoké migrace českých pracovníků do sousedních zemí považovali za nepodložený argument Rakouska a Německa. Premiér Miloš Zeman řekl, že se vláda

několikrát neúspěšně snažila přesvědčit české občany k přesunu z oblastí s vysokou nezaměstnaností do bohatších regionů nebo i zahraničních zemí⁶⁷. Druhá strana zejména Německo, Rakousko a Skandinávské země se obávaly, že pokud při přistoupení nových členských států nedojde k zavedení omezení volného pohybu osob a to hlavně ve smyslu omezení vstupu na pracovní trh pro občany nových členských států, tak dojde k masivní migraci, která by mohla dramaticky ohrozit pracovní trh jak na straně hostitelských zemí, tak i na straně země původu migranta. Hlavním argumentem byl vysoký rozdíl mezd mezi nově přistupujícími členskými státy, které byly považovány v té době jako tranzitní⁶⁸ země a rozvinutými zeměmi tehdejší Evropské Unie (EU 15). Rozdíl průměrných mezd přesahoval v některých případech i 40%.⁶⁹ Evropská komise nakonec podpořila návrh Německa a Rakouska na zavedení až sedmi leté tranziční periody pro nově přistupující země.

K celkovému otevření pracovního trhu pro nové členské státy, které do Evropské Unie přistoupily v roce 2004 došlo po sedmileté tranzitní periodě. K datu 1. května 2011 mohli lidé z těchto členských států pracovat ve všech zemích Evropské Unie (EU 2570) bez vyřizování pracovního povolení. Tím byla odstraněna značná administrativní bariéra, kvůli které bylo pro zaměstnavatele mnohem složitější zaměstnat cizince a pro cizince najít zaměstnání v zahraničí. Český ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek v dubnu 2011, tedy ještě před celkovým otevřením pracovního trhu uvedl, že vyšší migraci českých pracovníků po otevření neočekává. „Nepočítáme s odchodem většího množství lidí. Od roku 2004 se postupně otvíraly pracovní trhy všech evropských zemí a migrační potenciál ČR byl v tomto směru do značné míry vyčerpán“⁷¹

⁶⁷ PRESKETT, M., No to transition period [online]. 5.5.2001 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.ce-review.org/01/17/czechnews17.html>>

⁶⁸ Tranzitní země je označení pro země, které jsou v přechodném stavu mezi rozvojovou a rozvinutou zemí.

⁶⁹ BREUSS, F., Macroeconomic effects of EU enlargement for old and new members [online]. 1.3.2001 [cit. 2.10.2012], s. 10. Dostupné na WWW: <<http://fritz.breuss.wifo.ac.at/wp143.pdf>>

⁷⁰ Všechny země EU kromě Rumunska a Bulharska, které vstoupili do Evropské Unie v roce 2007

⁷¹ iDNES.cz, Češi mohou volně pracovat v Rakousku a Německu [online]. 30.4.2011 [cit. 8.10.2012].

Dostupné na WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/cesi-mohou-volne-pracovat-v-nemecku-a-rakousku-zajem-je-o-it-odborniky-1ku-/eko_euro.aspx?c=A110429_133553_eko_euro_jvo>

Podle studií z roku 2001 se očekával vysoký tlak migrace z nově přistupujících států EU-10 do původních členských států EU-15. Ve většině studií byly počty odhadovaných emigrantů z nových zemí značně přehnány, protože brali příliš vysoký ohled na platové rozdíly mezi původními zeměmi EU15 a nově přistupujícími zeměmi EU-10. Například podle studie německého institutu Ifo⁷² mělo v prvních třech letech po vstupu nových členských států do EU přijít z nově přistupujících států do Německa více než 1 milion migrantů. Po deseti letech by mělo v Německu žít 2,6 milionů migrantů a po 15 letech až 4 miliony migrantů z nově přistupujících zemí.⁷³

Ve skutečnosti byli přírůstky migrantů z nových členských zemí mnohem nižší, ale zvrat přišel v roce 2011, kdy Německo otevřelo svůj pracovní trh novým členským státům, protože skončila sedmiletá výjimka z pravidel Evropské Unie o volném pohybu pracovníků pro nové členské státy EU-10. V roce 2011 přišlo do Německa 163 tisíc lidí z Polska, tedy o 49 tisíc více než v předchozím roce a 41 tisíc Maďarů, tedy o 12 tisíc více než v roce 2010. Z České republiky do Německa přišlo pouze 7 tisíc obyvatel a do Rakouska jen 1 500 lidí⁷⁴, tím se potvrdily slova českých politiků, že čeští obyvatelé nemají velký potenciál k migraci. Rostla i imigrace z nejnovějších členských států Bulharska a Rumunska, z kterých do Německa přišlo 146 000, a pro které Německo může omezovat pracovní trh, až do konce roku 2013. Navíc se zvýšil počet imigrantů z původních států EU-15 zejména Řecka a Španělska, které jsou v ekonomické krizi a mají vysokou míru nezaměstnanosti. Celkově do Německa v roce 2011 přišlo rekordních 958 000 lidí ze zahraničí.⁷⁵

Přesto je poptávka na pracovním trhu Německa stále vysoká a to hlavně po kvalifikované pracovní síle ze zahraničí. Obavy z přílišného nátlaku na pracovní trh byly tedy přehnané a

⁷² Institut for Economics Research Munich

⁷³ NERB, G. a kol., Scientific report on mobility [online]. 1.1.2009 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=3459&langId=en>

⁷⁴ iDNES, Jihoevropané zaplavili německý trh [online]. 10.8.2012 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/jihoevropane-zaplavili-nemecky-pracovni-trh-fni-/eko-zahranicni.aspx?c=A120810_101957_eko-zahranicni_neh>

⁷⁵ DESTATIS, Strong immigration to Germany [online]. 2011 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <https://www.destatis.de/EN/PressServices/Press/pr/2012/05/PE12_171_12711.html>

ve skutečnosti mohlo být dřívější otevření trhu pro Německo výhodou, protože řada zkušených pracovníků místo do Německa využila dřívější otevření pracovního trhu v ostatních zemích Evropské Unie.

7.1.2 Hodnocení služby EURES

Služby portálu EURES jsou nabízeny v širokém spektru 31 zemí a to zdarma. Poskytují silné pokrytí, které je dostupné stejně tak pro chudé tak i pro bohaté. Bohužel v České republice poskytované evropské služby zaměstnanosti nejsou příliš známé. Důvodem může být nezájem českých obyvatel k migraci do zahraničí anebo špatně zvolená marketingová strategie služby EURES v České republice.

Rozmístění EURES poradců je v České republice pouze na úřadech práce a na vysokých školách, kde je o výjezdy do zahraničí od studentů velký zájem žádného EURES poradce nenajdete. Nicméně EURES poradci spolupracují s univerzitami a středními školami, které projeví zájem o spolupráci jako například Karlova Univerzita, AMU a DAMU. Dále poradci organizují burzu práce, přednášky na témata pracovní mobility v rámci schengenského prostoru, visegradských zemí nebo nově otevřeného trhu Německa a Rakouska. Dalším zajímavým projektem je spolupráce s mezinárodním portálem Monster na virtuálním veletrhu práce, na kterém má EURES vyhrazený nepřehlédnutelný prostor a návštěvníci mohou pět dní v týdnu diskutovat na chatu s několika poradci evropských služeb zaměstnanosti.⁷⁶ V podstatě EURES pořádá několik zajímavých aktivit, ale na půdě vysokých škol, kromě výjimek není moc vidět. Pravdou je, že by mohli být proaktivnější i samotné univerzity.

Silnou stránkou není ani SEO optimalizace webu, kdy při zadání relevantních klíčových slov k nabízeným službám do vyhledávání se například slova „práce v zahraničí“ nezobrazí odkaz na stránku této služby na první stránce ve vyhledávání Google.

⁷⁶ VEGA, Andrea : ústní sdělení, Úřad práce ČR v Praze 27. listopadu 2012

Do budoucna by se síť Eures mohla rozšířit o současné kandidátské země, což by znamenalo širší nabídku zaměstnání a pracovní síly. Pokud chce zaměstnavatel publikovat svojí nabídku práce na portálu EURES, tak ji musí nejprve předat místnímu úřadu práce. Výhodou je sice uveřejnění inzerce zdarma, ale složitější proces při zadávání nabídky práce může řadu zaměstnavatelů odradit. Přeci jenom na komerčních mezinárodních portálech má zaměstnavatel možnost rychle upravovat svou inzerci podle aktuálních potřeb a případně ji i okamžitě odstranit. Navíc mezinárodní pracovní portály jakými jsou například Monster a LinkedIn nabízí pro běžného uživatele zajímavější prostředí a nástroje na svém webu.

Počet zaregistrovaných volných míst uvedený portálem na úvodní stránce eures.europa.eu se mění každým dnem až o stovky tisíc míst. Například dne 5. 11. 2012 se pracovní portál EURES na úvodní stránce chlubil nabídkou 1 221 852 pracovních míst a dne 17. 11. 2012 bylo v nabídce pouze 762 253 pracovních míst. Změna v nabídce pracovních míst v takovém rozsahu může vyvolat podezření v nesprávnost uváděných údajů.

System EURES je kritizován za podporu tzv. brain drain, protože podporuje mobilitu pracovníků, která v chudších zemích může způsobit odliv vzdělaných lidí do zahraničí. Navíc služba EURES nemá od lidí, kterým zprostředkovala práci v zahraničí zpětnou vazbu, která by mohla motivovat a informovat ostatní zájemce o práci. Přitom zajímavou zpětnou vazbu poskytuje program ERASMUS Mundus, který je stejně jako EURES centralizovaně řízen Evropskou komisí. Zpětných vazeb je ale velmi málo, protože pracovní stáž Erasmus není moc dobře známá a navíc student většinou nemá ve studijním plánu prostor pro realizování dlouhodobější pracovní stáže bez toho, aby si musel prodlužovat studium.

Závěrem je nutné dodat, že portál EURES poskytuje kvalitní a snadno dostupné informace o pracovních možnostech a podmínkách v jednotlivých zemích Evropského hospodářského prostoru a Švýcarska na přehledné webové stránce. Prezentuje se na několika pracovních veletrzích a účastní se tematických diskuzí v Evropském domě. Spolupracuje s univerzitami a organizacemi, které projeví zájem o informace k pracovní mobilitě. Při telefonickém rozhovoru EURES poradce působil profesionálním dojmem a detailně

odpověděl na všechny položené otázky. Bylo vidět, že chce skutečně pomoci a poskytl tak poradenství na výborné úrovni.

EURES tedy poskytuje kvalitní informace a služby, ale pouze těm, kteří jsou v hledání informací o zahraniční pracovní mobilitě proaktivní. Bohužel čeští obyvatelé nemají zatím žádný vztah k pracovní mobilitě a patří mezi nejméně mobilní obyvatele Evropské Unie. A přesně na tomto místě se informace o možnostech práce v zahraničí ztrácí, protože ani jedna strana aktivně nevyhledává tu druhou.

7.2 Vnější migrace

V roce 2011 v Evropské Unii žilo přes 20,5 milionů obyvatel ze třetích zemí. Migrace z vnějších zemí je více než dvojnásobně vyšší oproti migraci mezi samotnými státy Evropské Unie.

Vnější migrace se od migrace vnitřní liší zejména samotnými důvody migranta. V případě vnější migrace už se nejedná pouze o ekonomické migranty, ale také o migranty, kteří jsou v nebezpečí života nebo jsou trestně stíháni z absurdních politických důvodů a takto ohroženým migrantům musí Evropská unie v každém případě pomoci a poskytnout jim azyl.

Zajímavou otázkou je, z jakého důvodu jsou migranti ze třetích zemí mnohem více aktivní oproti vnějším migrantům, kteří mají v podstatě mnohem jednodušší podmínky pro přesun ze své země do vybrané hostitelské země. Pro migranty ze třetích zemí je většinou platový rozdíl, který může získat v hostitelské zemi mnohonásobně vyšší a tak je potenciál migrace pro migranta ze třetí země zajímavější a vyšší než by mohl získat přestěhováním migrant z Evropské unie. Navíc život v Evropské unii bývá často ve třetích zemích značně idealizován a migrant se setká se skutečností teprve po přechodu hranice. Další výhodou některých migrantů zejména z Afriky je možnost si zvolit zemi Evropské Unie, která používá stejný jazyk. Země Afriky jsou z velké části bývalými evropskými koloniemi a tak pro tyto migranty jazyková bariéra nepředstavuje žádný faktor. Právě jazyková bariéra je často uváděna jako největší překážka mobility pracovníků.

Nejčastější cestou nelegálních migrantů je cesta přes severní Afriku. V podstatě státy severní Afriky rozhodují svou politikou o počtu přicházejících nelegálních migrantů do Evropské unie. Na severní státy Afriky je nápor migrantů, až desetkrát vyšší než na hranice Evropské unie, proto je třeba těmto zemím pomoci tento nával migrantů zvládnout. Příkladem může být spolupráce Libyjského diktátora Kaddáfího s politickou scénou Evropské unie. Muammar Kaddáfí slíbil, že sníží počet migrantů do Evropy z Libye za finanční výpomoc od Evropské unie v hodnotě 5 miliard EUR ročně.⁷⁷ Na základě této dohody byla snížena migrace z Libye o 80%.⁷⁸

„Evropa potřebuje konečně migrační politiku, která bude dostatečně pomáhat zemím původu migrantů a ostatním tranzitním zemím, které čelí velkému nátlaku migrace.“⁷⁹

FRANCO FRATTINI – MINISTR ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ, ITÁLIE 1.9.2010

Po pádu režimu Kaddáfího v říjnu 2011 je před otázky pokračování migrační politiky mezi Evropskou unií a Libyí postavena nová libyjská vláda. Dohody o migraci mezi Evropskou unií a Libyí jsou kritizovány organizacemi Federation for Human Rights a Amnesty International, které bojují za lidská práva. Podle těchto organizací jsou v Libyi hrubě porušována lidská práva migrantů a jsou vězněni a deportováni bez řádného výsledku a zdůvodnění.⁸⁰ Podle zpravodajství Aljazeera si dokonce můžete v Libyi koupit otroka z chudších afrických zemí za cenu 400 dolarů.⁸¹ Libye dosud nepodepsala dohodu z konvence roku 1951, která definuje základní práva pro uprchlíky.⁸²

⁷⁷ THEGUARDIAN EU keen to strike deal with Muammar Gaddafi[online]. 19.2010 [cit. 25.10.2012].

Dostupné na WWW: <<http://www.guardian.co.uk/world/2010/sep/01/eu-muammar-gaddafi-immigration>>

⁷⁸ NOVOTNÁ, Pavla : Ústní sdělení. Evropský dům v Praze. 8. Února 2012.

⁷⁹ EUOBSERVER, EU to discuss Gaddafi's 5 billion EUR demand[online]. 1.9.2010 [cit. 8.10.2012].

Dostupné na WWW: <<http://euobserver.com/political/30708>>

⁸⁰ AMNESTY INTERNATIONAL, Italy must sink agreements with Libya [online]. 20.6.2012 [cit.

18.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.amnesty.org/en/appeals-for-action/italy-migration-control>>

⁸¹ ALJAZEERA, Debates on migrants heat up Libya [online]. 22.7.2012 [cit. 28.10.2012]. Dostupné na

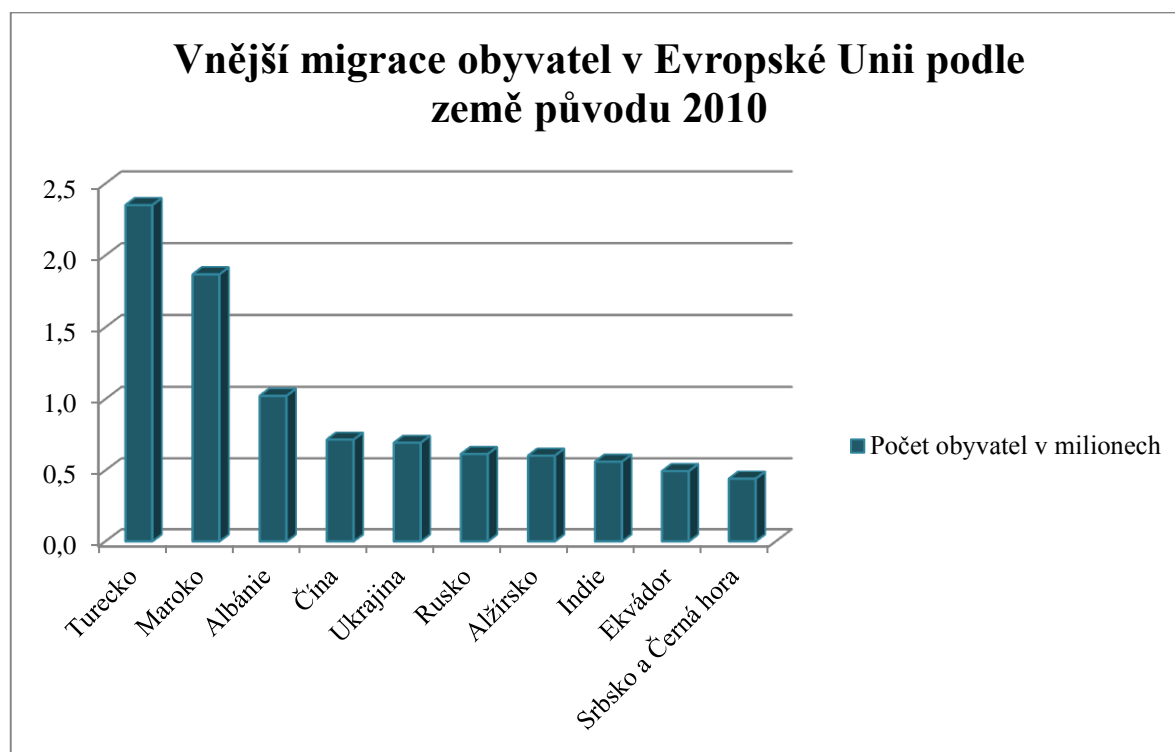
WWW: <<http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/07/201272272748208176.html>>

⁸² UNHCR, The 1951 Refugee Convention [online]. 2012 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW:

<<http://www.unhcr.org/pages/49da0e466.html>>

Dalším častým přechodem je hranice Turecka s Řeckem, kde Evropská Unie plánuje snížit migraci postavením obřího plotu⁸³, tedy stejným způsobem jako je na hranici USA a Mexika. Na rozdíl od Mexika je Turecko kandidátskou zemí Evropské Unie a plot na hranicích by mohl být brán i jako znamení, že se Turecko k členským zemím Evropské Unie v nejbližších letech nepřipojí.

O možném vstupu Turecka do Evropské unie se přitom jedná již přes padesát let. Turci mají v Evropské unie v počtu cizinců největší zastoupení. Jako jediní přesáhli hranici 2 milionů obyvatel v roce 2010. Na druhém místě je Maroko s 1,9 milionů obyvatel v Evropské unii a na třetím místě Albánie s 1 milionem lidí v roce 2010 podle statistiky Eurostatu.

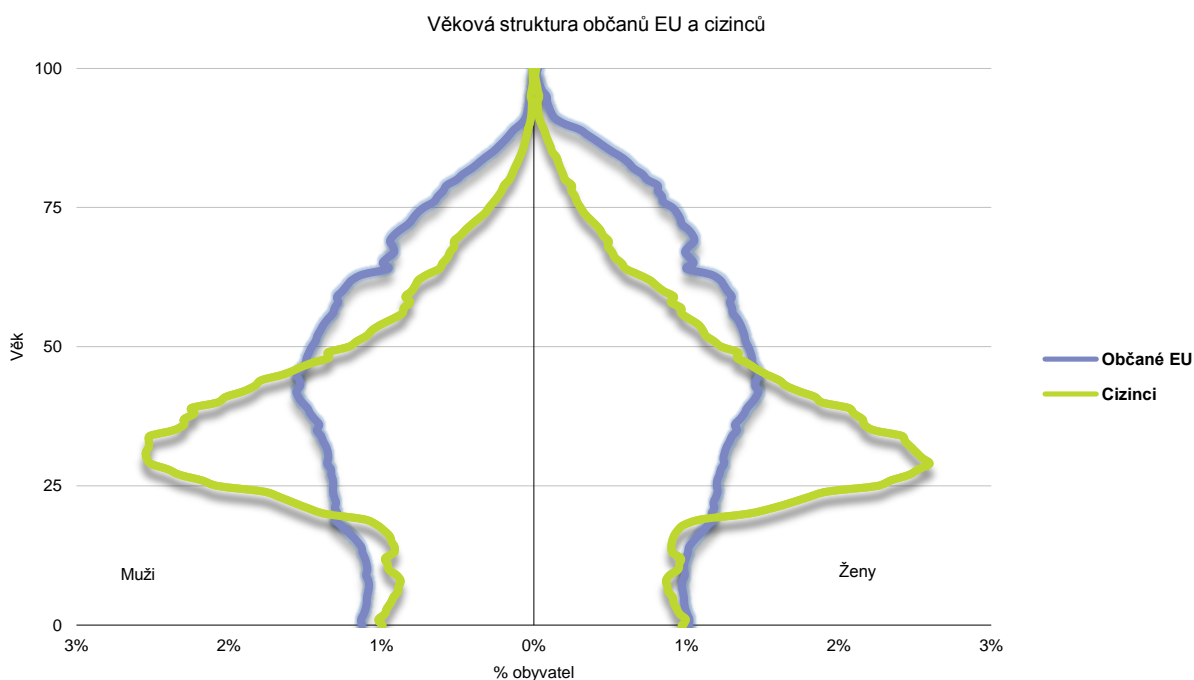
Zdrojem dat je Eurostat

⁸³ EURACTIV, Turecku nevadí plot na řeckých hranicích[online]. 10.1.2011 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/clanek/turecku-nevadi-plot-na-reckych-hranicich-008328>>

Ostatní státy Čína, Ukrajina, Rusko, Alžírsko a Indie měli v Evropě podobný počet zastoupení obyvatel mezi půl až jedním milionem lidí.

Zajímavé je vysoké zastoupení ruských obyvatel v Evropské unii. Například v České republice mají rusové velké zastoupení v Karlových Varech, kde můžete na ulicích běžně vidět nápisy v azbuce. Rusové se většinou ale nechtějí stát českými občany, ale využívají možnosti získání trvalého pobytu, které mohou dostat například na základě založení menší nebo i fiktivní společnosti na území České republiky. Po získání trvalého pobytu mají totiž možnost volně cestovat po celém Schengenském prostoru.⁸⁴

V ostatních zemích je vnější migrace způsobena spíše ekonomickými výhodami. Migranti také výrazně podporují rozvoj třetích zemí, protože značnou část výdělků posílají do své domovské země. Ročně cizinci převedou do svých zemí původu téměř 40 miliard EUR.⁸⁵ Navíc pomáhají stárnoucí populaci Evropské unie.

Zdrojem dat je Eurostat

⁸⁴ NOVOTNÁ, Pavla : Ústní sdělení. Evropský dům v Praze. 8. Února 2012.

⁸⁵ EUROPEAN Commission, Workers' remittances[online]. 20.1.12012 [cit. 8.11.2012]. Dostupné na WWW: <http://ec.europa.eu/economy_finance/international/development_policy/remittance/index_en.htm>

Méně pracujících obyvatel a vyšší podíl lidí v důchodu značně zatěžuje penzijní systém a neustálé posouvání odchodu do důchodu není mezi obyvateli Evropské unie velmi populární. Řešení přináší migrace obyvatel a zejména příjezd mladých cizinců. Podle tabulky uvedené výše můžeme vidět, že Evropská populace stárne a nejvyšší míru obyvatel zastupují lidé ve věku kolem 40-60 let. Například občané Evropské unie starší 45 let u mužů zastupují 42,4% populace a ženy se podílí 47,1% na celkovém počtu občanů EU. Naopak cizinci starší 45 let mají u mužů podíl 27,9% a u žen 28,9% na celkovém počtu všech cizinců v Evropské unii.⁸⁶ Pokud by tito cizinci zůstali trvale v Evropské unii a tedy stárli s místními občany, tak by tyto potíže mohli ještě dále eskalovat. Řešením by mohla být řízená cyklická migrace, kdy by cizinci přicházeli do Evropské unie jen na dobu určitou a nepodíleli se tak na stárnutí populace.

Evropská unie by tedy měla nastavit jasná a přístupnější pravidla pro legální migraci a mnohonásobně zvýšit objem cyklické migrace. Stavěním plotů a nejasnými dohodami o zastavení migrace se státy severní Afriky, které probíhají například mezi Itálií a Libyí problémy vnější migrace neřeší, ale pouze posouvají porušování lidských práv uprchlíků za hranice, přes které není vidět. Obchod s lidmi je dnes druhým nejlukrativnějším podnikáním na světě, hned po obchodu se zbraněmi.⁸⁷

⁸⁶ Zdrojem dat je Eurostat – vlastní výpočet

⁸⁷ NOVOTNÁ, Pavla : Ústní sdělení. Evropský dům v Praze. 8. Února 2012.

8 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Dotazovací metodou respondenti odpovídají na otázky vtahující se k motivaci a dalším faktorům ovlivňující jejich vztah k zahraniční migraci. V další části odpovídají na otázky týkající se jejich postoji k cizincům ve své zemi a vnímání mediálních sdělovacích prostředků a politiky ve vztahu k imigrantům. Tyto otázky poskytnou odpovědi na diskriminační téma k určitým skupinám obyvatel. Poté odpovídají na o povědomí a zkušenostech se službami evropské služby zaměstnanosti EURES a mezinárodních pracovních portálů. Nakonec je otevřena otázka vlivu vzdělávacího systému na uplatnění absolventa v zahraničí. Respondenti v dotazníku poskytující informace o svém věku, pohlaví, původu a příjmové skupině.

Dotazník byl zveřejněn na sociální síti Facebook v českém a anglickém jazyce v den narozenin uživatele, kdy dosahuje profil nejvyšší návštěvnosti v roce. Na síti Facebook byl několikrát sdílen ostatními uživateli a dosáhl tak efektu sněhové koule, kdy bylo v krátkém čase dosaženo vysokého počtu zobrazení dotazníku. Během 48 hodin získal 100 odpovědí a poté byl automaticky ukončen.

K vytvoření dotazníku byla použita online služba společnosti easyresearch.cz, která jako jedna z mála umožňuje sběr dat ve více jazykových mutacích a následného sloučení a filtrování dotazníků. Nakonec se vyskytla řada potíží se zpracováním výsledků dotazníků na straně společnosti, a proto byly výsledky exportovány a zpracovány v programu Microsoft Excel 2010.

Velký podíl 91% odpovědí tvoří mladí lidé do 35 let, tedy skupina obyvatel která má největší potenciál k získání práce v zahraničí. Přesně 71% odpovědí je od žen, které mají podle prvních teorií větší sklon k migraci. Navíc 75% respondentů má měsíční příjem menší než 25 tisíc korun měsíčně, proto by zde měla být i vysoká ekonomická motivace k pracovní migraci.

Nejvíce 90% odpovědí odeslali lidé původem z České republiky a Slovenska. Vzhledem k tomu, že je práce v českém jazyce, tak jsou zejména odpovědi obyvatel z těchto zemí

důležitým přínosem. Zbýlých 10% odpovědí bylo od respondentů původem z Belgie, Estonska, Itálie, Německa, Polska, Španělska, Brazílie a jednoho nečlenského státu Evropy.

Většina odpovědí obsahuje možnost pro vyjádření vlastního názoru respondenta.

8.1 Zájem respondentů o práci v zahraničí

V teoretické části se píše o tom, že pracovní migranti většinou nachází uplatnění v sousedních zemích. Konkrétně čeští migranti jsou politiky popisováni jako národ, který nemá velký zájem o pracovní migraci. Poslední statistiky toto tvrzení potvrzují, protože v roce 2011 po otevření pracovního trhu dvou sousedních zemí Rakouska a Německa čeští obyvatelé neprojevíli v porovnání s okolními státy téměř žádnou zvýšenou aktivitu pohybu.

Jak daleko byste se byly ochotni přestěhovat ze lepší prací na dobu delší než rok?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Nechci se stěhovat	15	16,67%	0	0,00%	15	15,00%
V rámci své země	5	5,56%	2	20,00%	7	7,00%
Maximálně do sousedních zemí	3	3,33%	0	0,00%	3	3,00%
Do vybraného okruhu zemí	20	22,22%	2	20,00%	22	22,00%
Kamkoli v Evropské Unii	7	7,78%	1	10,00%	8	8,00%
Kamkoli v celém světě	38	42,22%	5	50,00%	43	43,00%
Jiná odpověď	2	2,22%	0	0,00%	2	2,00%

Podle odpovědí dotazníku je ale zájem poměrně vysoký, tedy alespoň v případě, že by zájemce získal v zahraničí lepší uplatnění. Český zájem o práci v zahraničí je srovnatelný s odpověďmi respondentů ze zahraničí, až na to že nikdo cizinců neuvěděl možnost, že by se nechtěl stěhovat. Výsledky se příliš neliší ani mezi ženami a muži.

Polovina respondentů by byla dokonce ochotna za lepší práci dlouhodobě vyrazit i na druhý konec světa. Mezi dalšími odpověďmi bylo uvedeno pouze USA a pravděpodobně narážka na vysokou nezaměstnanost v zemích Evropské unie s tím, že je tu práce stále dost.

Ve skutečnosti z tohoto vzorku respondentů má již více než polovina krátkodobější nebo dlouhodobější zkušenost s prací nebo studiem v zahraničí. Čeští respondenti mají větší

podíl krátkodobé i dlouhodobé zkušeností s prací v zahraničí a zahraniční respondenti mají vyšší podíl respondentů, kteří mají alespoň studijní zkušenost ze zahraničí.

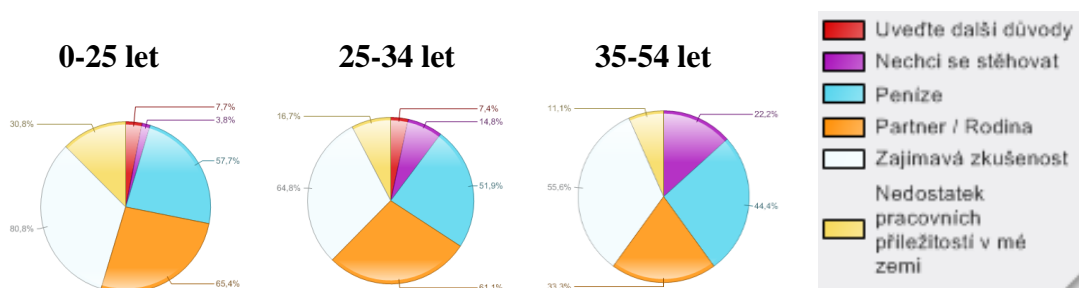
Pracoval/a jste někdy v zahraničí?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Ne	38	42,22%	3	30,00%	41	41,00%
Ne, ale studoval/a jsem v zahraničí	23	25,56%	5	50,00%	28	28,00%
Pracoval/a jsem v zahraničí MÉNĚ než 1 rok	20	22,22%	2	20,00%	22	22,00%
Pracoval/a jsem v zahraničí DÉLE než 1 rok	7	7,78%	0	0,00%	7	7,00%
Pracoval/a jsem v zahraničí VÍCE než 5 let	2	2,22%	0	0,00%	2	2,00%

V další části se podíváme na to, co motivuje respondenty k zahraniční mobilitě.

8.2 Motivace k práci v zahraničí

V teoretické části je citována paní Holá, autorka knihy Gender a cizinci, která tvrdí že specifčnost motivů migrace se odráží především na státním občanství a věkové struktuře těchto osob.

Můžeme si tedy rozebrat motivy migrace podle věkové struktury respondentů. Podle níže uvedených grafů můžeme vidět, že s přibývajícím věkem se motivace k migraci značně snižuje. Podíl ostatních motivů k migraci je celkem vyrovnaný a nejčastěji je uváděna zajímavá zkušenost a poté rodina a peníze. Právě hlavně podle finanční motivace byla provedena většina studií při odhadu počtu migrantů při otevření pracovního trhu českých sousedů.

Mezi další odpovědi respondenti zmínili atraktivitu destinace, politickou situaci v zemi a vícekrát poznání nové kultury a jazyka země. Podle jedné odpovědi může být i silným motivem útek před bývalou přítelkyní.

8.3 Bariéry pracovní migrace

Právní, správní a jazykové jsou podle Vladimíra Špidly hlavní překážky pracovní mobility v Evropské unii. Dále se v teoretické části hovoří o rozdílnosti kultury a diskriminaci, která může značně ovlivnit rozhodnutí člověka k migraci. Navíc mnoho pracovníků není přesvědčena o výhodách z práce v jiné zemi.

Jazyková překážka je v Evropské unii skutečně velký faktor, protože téměř každá země má svůj vlastní jazyk. Například v porovnání se státy USA, kde každý mluví anglicky má Evropská unie značnou nevýhodu.

Další bariéry jako doprava a administrativní náročnost by dnes neměli být velkou překážkou, protože je mnoho levných možností přepravy a všichni občané evropské unie kromě Rumunska a Bulharska mohou v ostatních členských státech pracovat bez pracovního povolení.

Vyberte bariéry, které vám brání v hledání práce v zahraničí						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Jazyková bariéra	28	31,50%	5	50,00%	33	33,00%
Náročnost stěhování do jiné země a doprava	15	16,90%	0	0,00%	15	15,00%
Administrativní náročnost	16	18%	4	40,00%	20	20,00%
Nedostatek finančních prostředků	17	19,10%	3	30,00%	20	20,00%
Rodina	31	34,44%	2	20,00%	33	33,00%
Platový rozdíl	0	0%	0	0,00%	0	0,00%
Mentalita a rozdílná kultura v cizí zemi	8	9%	1	10,00%	9	9,00%
Lenost	23	25,80%	1	10,00%	24	24,00%
Žádné	24	27%	2	20,00%	26	26,00%
Uveďte další bariéry	7	7,90%	1	10,00%	8	8,00%

Na základě odpovědí dotazníku 74% lidí pocítuje nejméně jednu překážku, která jim ubírá na motivaci v hledání práce v zahraničí. Nejčastější je uváděna rodina a jazyková bariéra, ale hned za těmito bariérami je zejména v české části respondentů zmíněna lenost. Na druhou stranu 27% lidí žádné překážky v mobilitě neshledává.

Další velkou českou bariérou je představa, že by v zahraničí nenalezli stejně dobrou práci jako doma.

Myslíte se, že byste v zahraničí v porovnání s nabídkou prací ve vaší zemi získali:						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Vysoce kvalifikovanou práci	2	2,20%	2	20,00%	4	4,00%
Práci s vyšší kvalifikací	16	18%	6	60,00%	22	22,00%
Stejnou práci	31	34,44%	2	20,00%	33	33,00%
Méně kvalifikovanou práci	40	45%	0	0,00%	40	40,00%
Nekvalifikovanou práci	1	1,10%	0	0,00%	1	1,00%

Mezitím co všichni cizinci odpověděli, že by v zahraničí našli stejně dobrou práci nebo s vyšší kvalifikací. Sebedůvěra českých a slovenských respondentů směřuje více k práci stejné nebo spíše méně kvalifikované. Pouze 20% českých respondentů věří, že by našlo v zahraničí práci s vyšší kvalifikací.

K českým migrantům by tak dobře pasovala teorie dvojího pracovního trhu. Teorie rozděluje pracovní trh na dva typy pracovních činností. První typ činnosti je kvalifikovaná činnost obsazována domácími pracovníky a druhá činnost je nekvalifikovaná určena zejména pro migranty. Odpovědi cizinců naopak tuto teorii vyvrací.

Jednou z nejčastěji uváděných bariér pracovní mobility je jazyková bariéra, o které se práce zmiňuje jak v teoretické části, tak i ve výše uvedené otázce dotazníku. Tato bariéra úzce souvisí s úrovní vzdělání, které můžete ve své zemi dostat.

Je systém vzdělávání dostačující, aby připravil absolventa na práci v zahraničí?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Rozhodně ano	2	2,20%	1	10,00%	3	3,00%
Spíše ano	29	32,22%	5	50,00%	34	34,00%
Nevim	8	9%	0	0,00%	8	8,00%
Spíše ne	42	47,20%	4	40,00%	46	46,00%
Rozhodně ne	8	9%	1	10,00%	9	9,00%
Jiná odpověď	1	1,10%	1	10,00%	2	2,00%

Slováci označili systém vzdělávání za nedostatečný a Češi se k nim většinou přiklánějí. Třetina českých respondentů označila současný stav systému vzdělávání za dostatečný.

Cizinci jsou na tom v ohledu vzdělávání trochu lépe. Ke kritice vzdělávání se přiklání polovina z nich. Podle výsledků tedy většinou vzdělávací systém dostatečně nepřipraví absolventa pro výkon práce v zahraničí.

Další část výsledků dotazníkového šetření se věnuje pohledu na cizince v domovské zemi respondenta. Oproti první části, která ukazuje naši motivaci a bariéry v pracovní migraci a tedy pohled na práci v zahraničí z pohledu sebe jako imigranta v cizí zemi, se tak respondent dostává do role hostitele cizinců.

8.4 Diskriminace cizinců

V předchozí části respondenti odpovídali na otázku, zda je rozdílná kultura bariérou v mobilitě a pouze 10% řeklo, že ano. Nyní dobrovolníci odpovídali na otázku jaký je jejich vztah k cizincům, kteří žijí v zemi respondenta. Odpovědi obsahovali jak pozitivní, tak i negativní názory spojované s cizinci. Více než polovina respondentů si vyjádřila k cizincům v pozitivním slova smyslu. Nejčastěji zvolenou odpovědí bylo, že cizinci obohacují naši kulturu a chovají se k nám přátelsky. Nicméně negativní názory měli v odpovědích také vysoké zastoupení. Cizinci se podle odpovědí nechtějí integrovat do místní společnosti, zvyšují kriminalitu v zemi a téměř 20% uvedlo, že cizinci ohrožují náš trh práce.

Teoretická část práce uvedla například situaci ve Velké Británii, kde podle nezávislé studie organizace zabývající migrací na každé 4 příchozí imigranty přijde 1 Brit o práci.

Vyberte názory, které vám jsou blízké vzhledem k cizincům, kteří žijí ve vaší zemi:						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Cizinci nám berou práci	18	20,70%	1	10,00%	19	19,00%
Cizinci obohacují naši kulturu	45	51,70%	8	80,00%	53	53,00%
Cizinci zvyšují kriminalitu v zemi	14	16,10%	1	10,00%	15	15,00%
Cizinci zneužívají sociální výhody, které poskytuje	10	11,50%	1	10,00%	11	11,00%
Cizinci pomáhají mé zemi	17	19,50%	2	20,00%	19	19,00%
Cizinci jsou nepřizpůsobiví	8	9%	1	10,00%	9	9,00%
Cizinci jsou přátelští	45	51,70%	5	50,00%	50	50,00%
Cizinci se nechtějí integrovat do místní společnosti	22	25,30%	0	0,00%	22	22,00%
Další názory:	7	8%	1	10,00%	8	8,00%

Mezi další názory k otázce Češi uvedli, že nelze jednoznačně označit cizince do jedné skupiny. Někteří cizinci jsou přizpůsobiví a velmi pracovití, ale někteří naopak nejsou a mohou páchat i kriminalitu. Další respondent uvedl, že integrace cizinců souvisí na jejich počtu. Cizinci, kteří přicházejí ve skupině jsou více náchylní k uzavírání se do své komunity a mezi svými krajany nejsou motivováni k integraci do společnosti. Jedna odpověď označila Rusy jako nepřizpůsobivé občany, kteří se nechtějí integrovat do společnosti, protože se chovají jako by jim to tu patřilo.

Cizinci odpovídali podobně jako čeští a slovenští respondenti, ale přeci jenom byly jejich názory k imigrantům více tolerantní.

Další otázka dotazníku se citlivého téma diskriminace přistěhovalců dotýká ještě o trochu více. Respondent má za úkol označit skupinu cizinců, kterou by si ve své zemi nepřál, ale samozřejmě na otázku nemusí odpovídat nebo zvolit možnost bez preference.

Následující tabulka přináší poněkud překvapivé odpovědi českých občanů.

Ve své zemi bych si nepřál cizince:						
Odpoověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Jiného členského státu EU	0	0%	0	0,00%	0	0,00%
Kandidátských zemí EU (Turecko, Island, Ukrajina,	12	13,80%	0	0,00%	12	12,00%
Afriky	11	12,60%	0	0,00%	11	11,00%
Asie	10	11,50%	0	0,00%	10	10,00%
Severní Ameriky	3	3,40%	0	0,00%	3	3,00%
Jižní Ameriky	2	2,30%	0	0,00%	2	2,00%
Austrálie	1	1,10%	0	0,00%	1	1,00%
Muslimského vyznání	38	42,50%	0	0,00%	38	38,00%
Křes'tanského / Katolického vyznání	2	2,30%	0	0,00%	2	2,00%
Bez preference	35	40,20%	8	80,00%	43	43,00%
Jiná odpoověď	10	11,50%	1	10,00%	11	11,00%

Mezitím co cizinci a Slováci odpoověděli naprosto shodně, že nemají žádné předsudky k obyvatelům jakéhokoli kontinentu nebo vyznání a jeden dokonce odpoověděl, že obdivuje každého, kdo přijde do jeho země pracovat nebo studovat, tak Češi předvedli téměř nepochopitelné názory.

Nejčastěji označenou kategorií, kterou vybralo 43% Čechů je, že by si nepřáli ve své zemi cizince muslimského vyznání. Tato odpověď je trochu překvapující, protože v České republice téměř nepotkáte cizince, kterého byste mohli označit podle vzhledu jako muslima. Je tedy velmi nepravděpodobné, že by některý z respondentů měl osobní konflikt nebo zkušenost s cizinci vyznávajícími muslimskou víru. Přesto od nich získali nejvíce hlasů.

V části práce kritika otevřené migrace se hovoří o tom, jak vznikají potíže mezi domácím obyvatelstvem a cizinci. Teorie popisuje, že ke konfliktu mezi cizinci a místními obyvateli dochází ve většině případů až ve chvíli, kdy se cizinci rozhodnou v zemi hostitele usadit natrvalo. Cizinci, kteří jsou v zemi jen na dočasnou dobu totiž většinou hlasitě neprosazují svou kulturu a zvyklosti. Podle českých odpovědí to vypadá, že konflikt mezi českou a islámskou kulturou vznikl ještě dříve, než do České republiky nějaký muslim přišel.

Naopak mezi odpovídajícími cizinci jsou například lidé z Německa, Španělska, Itálie a Belgie, tedy zemí, kde mají muslimové výrazné zastoupení. Například v Německu žije více než 5 milionů muslimů.

Otázkou tedy je co vyvolalo takovou nevoli k cizincům muslimského náboženství u českého obyvatelstva. V teoretické části se například zmiňuje problémová otázka muslimů ve Francii a aktivity diktátora Kaddáfího. Tyto dva příklady jsou také dobře mediálně známé v České republice, ale většina publika pravděpodobně nezná podtext těchto dvou zpráv, které mohou vyvolat nevoli k muslimům. Spíše naopak jsou ještě více nafukovány českými radikály. Kaddáfí například prohlašoval, že se všichni obyvatelé planety musí stát muslimy, a že islám převezme vládu nad Evropou. Tyto výroky měly vyvolat obavy Evropské unie před imigrací ze severní Afriky. Kaddáfí totiž nabízel, že migraci ze severní Afriky může výrazně snížit za 5 miliard EUR ročně. Druhým příkladem je problematika muslimské otázky ve Francii. Tam se nachází uzavřená skupina muslimů, kteří přišli v prvních migračních vlnách. V té době nedostali žádné informace o životních podmínkách ve Francii, jazykovou výpomoc nebo jinou pomoc s integrací do společnosti, proto tato skupina obyvatel není příliš přizpůsobivá.

Druhá polovina českých respondentů zvolila odpověď bez preference anebo napsala, že si ve volné odpovědi, že si zde cizince přeje.

Na vliv medializace imigrantů odpovídali respondenti v další otázce.

8.5 Politická a mediální prezentace imigrantů

V literární rešerši je uveden příklad litevského autora, který hovoří o tom, že média prezentují odlišným způsobem různé skupiny imigrantů. U skupiny imigrantů z Velké Británie se média zajímají o zvyky a kulturu, kterou britští obyvatelé do země přinesli, ale u obyvatel z nově přistupujících států Rumunska a Bulharska prezentují mnohem více jejich prohřešky.

V této části měl respondent za úkol zamyslet se nad tím, zda se přes sdělovací prostředky dozvídá více pozitivních nebo negativních informací. Jako příklad bylo uvedeno zamyšlení nad tím, zda se dozvídá více o kriminalitě imigrantů nebo jejich kultuře.

Jak se podle vás vyjadřují sdělovací média k imigrantům?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Velmi pozitivně	0	0%	0	0,00%	0	0,00%
Pozitivně	10	11,20%	2	20,00%	12	12,00%
Nevim	31	34,80%	2	20,00%	33	33,00%
Negativně	41	46%	5	50,00%	46	46,00%
Velmi negativně	3	3,40%	0	0,00%	3	3,00%
Jiná odpověď	5	5,60%	1	10,00%	6	6,00%

Na většinu respondentů působí média negativním dojmem vzhledem k imigrantům a to jak v České republice, tak i v zahraničí. Druhá skupina respondentů si myslí, že se média k tématu imigrace příliš nevyjadřují. „Pokud se jedná o ČR, tak média se k imigrantům takřka nevyjadřují. Pokud se nejedná o ČR, tak vztah médií k imigrantům závisí na státu. Ve Francii či Británii je postoj velmi negativní. V Austrálii si myslím zase spíše pozitivní.“ Jeden respondent uvedl, že se „sdělovací média vyjadřují pouze k negativním událostem, ať již se jedná o imigranty či místní“

Podobnou je další otázka, která rozebírá přístup politiků k imigrantům.

Mluví politici o imigrantech většinou v negativním nebo pozitivním světle?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Rozhodně pozitivně	0	0%	0	0,00%	0	0,00%
Spíše pozitivně	14	15,70%	0	0,00%	14	14,00%
Nevím	36	40,40%	3	30,00%	39	39,00%
Spíše negativně	40	44,44%	6	60,00%	46	46,00%
Rozhodně negativně	0	0%	1	10,00%	1	1,00%

Politici o imigrantech podle cizinců mluví ještě hůře, než sdělovací média.

Situace je jinak podobná jako u sdělovacích médií. Většina odpovědí označila prezentaci imigrantů politiky za negativní. Druhá polovina se k tématu nevyjadřuje.

V teoretické části je k tématu ukázkový příklad z Francie, kde v květnu 2012 probíhala volba nového presidenta. Imigrační politika byla jedním z hlavních témat presidentské volby. Vítězný prezident Hollande jako jediný z kandidátů prosazoval mírnou imigrační politiku.

8.6 Služby zaměstnanosti EURES

EURES se prezentuje jako služba, která je v Evropské unii již dobře známá. Skutečnost tomu, ale příliš neodpovídá.

Znáte evropské služby zaměstnanosti EURES?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Ne	68	75,56%	8	80,00%	76	76,00%
Ano, ale nikdy jsem služby EURES nevyužil	16	18%	1	10,00%	17	17,00%
Navštěvuji web EURES	6	6,70%	1	10,00%	7	7,00%
Mám svůj životopis na portálu EURES	3	3,40%	0	0,00%	3	3,00%
Využil jsem služeb EURES poradce	0	0%	0	0,00%	0	0,00%

V jedné z prvních otázek 85% dotazovaných uvedlo, že by se za lepší práci byly ochotni přestěhovat do zahraničí a 59% z nich již má studijní nebo pracovní zkušenost ze zahraničí. Respondenti jsou tedy lidé, kteří mají o práci v zahraničí zájem. Službu EURES zná, ale pouze necelá čtvrtina z nich. Pouze 7% respondentů vyhledává informace na webovém portálu EURES a svůj životopis tam zveřejnila pouze 3% dotazovaných. Poradenských

služeb EURES poradce nevyužil ani jeden ze sta dotazovaných, pravděpodobně tedy tuto službu ani neznají.

Používáte některý z mezinárodních pracovních portálů?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
EURES	10	11,20%	1	10,00%	11	11,00%
Monster	13	14,60%	1	10,00%	14	14,00%
LinkedIn	29	32,22%	4	40,00%	33	33,00%
Žádný	55	61,80%	6	60,00%	61	61,00%
Jiná odpověď	1	1,10%	0	0,00%	1	1,00%

Portál EURES používá pouze 11% dotazovaných. Nejoblíbenějším profesním portálem je mezi respondenty profesní sociální síť LinkedIn, kterou využívá třetina lidí, kteří se na průzkumu podíleli. Před službou EURES se umístil i mezinárodní pracovní portál Monster. Přes 60% dotazovaných nevyužívá žádné mezinárodní profesní služby.

8.7 Vtah k migraci podle genderu

První teoretik migrace geograf Ernest George Ravenstein ve své publikaci „Zákony migrace“ v roce 1885 uvedl, že ženy jsou mnohem většími migranty než muži.

Podle posledních dostupných statistik z roku 2010 jsou ale naopak muži o 20% častějšími migranty než ženy.

Tyto dva protichůdné názory mohou rozřešit jedině odpovědi mužů a žen z dotazníku. Podle odpovědí respondentů jsou názory mužů a žen ve většině otázkách velmi podobné.

Ženy respondenty měly v porovnání s muži větší zkušenost s prací v zahraničí. Na otázku co by je motivovalo k přestěhování za prací do zahraničí odpověděly, že rodina a na druhém místě uvedly zajímavou zkušenost. Na otázku, které bariéry jim brání v hledání práce v zahraničí opět odpověděly, že partner nebo rodina. Ženy si lépe osvojily sociální profesní síť a mezinárodní pracovní portály.

Muži jako svou motivaci uvedli na první místo zajímavou zkušenost a na druhém místě se umístily peníze. Na otázku bariér nejčastěji odpověděly, že pro ně žádné nejsou.

Pravděpodobně by tedy muž a žena za prací do zahraničí odcestovaly společně...

9 ZÁVĚRY PRÁCE A NAVRHOVANÁ ŘEŠENÍ

Myšlenka svobodného pohybu obyvatel má smysl pouze, pokud můžete ve své vysněné zemi zůstat na delší dobu. Pokud ale nemůžete získat práci z důvodu diskriminačních nařízení, které upřednostňují domácí obyvatele, tak jediný svobodný pohyb migranta může být zas zpět domů. Práci by měl přeci získat ten, kdo ji může vykonávat lépe vzhledem ke svému vzdělání, zkušenostem a dovednostem.

Evropská unie dosáhla nejvyššího stupně integrace na světě, ve chvíli kdy otevřela svůj pracovní trh pro všechny své obyvatele. Tento zásah má na ekonomiky jednotlivých států větší dopad než samotný volný pohyb zboží a služeb. Nové zkušenosti a velké změny na pracovních trzích jednotlivých členských států samozřejmě přináší i vlnu kritiky.

Stárnoucí Evropská unie pracovní migraci potřebuje a to zejména ze třetích zemí. V tomto ohledu by měla stanovená jasná pravidla pro legální migraci, tím by se mohl snížit podíl obchodu s nelegálním převodem lidí přes hranice. Evropská unie by neměla pouze sdílet náklady spojené s imigrační politikou, ale také by mohla mít svou vlastní hraniční policii FRONTEX, která by nahradila současnou službu národních policistů. Tím by byl zajištěn jednotný postup států v migrační politice a omezení porušování lidských práv. Také by se měla zaměřit na jasné a otevřenější podmínky cyklické migrace. Cyklická migrace navíc nezpůsobuje odliv vzdělaných obyvatel z rozvojových zemí, ale naopak se obyvatelé do země vrací s novými zkušenostmi. Evropská unie se musí zaměřit na státy, z kterých migrace pochází a poskytnout tak pomoc přímo v centru problémů.

Velkým nedostatkem je nedostupnost přesných dat o migraci a různé definici migrace a sběr statistických údajů v jednotlivých členských zemích. Bez přesných statistických údajů Evropská unie nemůže správně vyhodnotit současný stav migrace, a proto není možné nastavit přesné budoucí strategie migrační politiky.

Respondenti dotazníkového šetření ukázali, že je zde stále několik bariér, které brání v možnostech práce v zahraničí. Za těmito bariérami stojí například špatný vzdělávací systém, který neposkytuje dostatek informací, aby byl absolvent připraven na práci

v zahraničí. Hlavně znalost jazyka je nezbytná pro začlenění do společnosti a rozvoj vzájemných vztahů mezi cizinci a většinovou společností. Dále diskriminace vybraných skupin obyvatelstva a tak jak od samotných obyvatel Evropské unie, tak i sdělovacích médií a politiků, kteří se negativně vyjadřují o imigrantech.

Služba evropské zaměstnanosti EURES není dostatečně prezentována veřejnosti. Podle odpovědí respondentů, kteří z velké části zájem o práci v zahraničí je uvedeno, že službu buď neznají vůbec anebo téměř nevyužívají. EURES by se měl více proaktivně prezentovat například na vysokých školách, protože mladí lidé jsou největšími zájemci v oblasti migrace. Také by bylo dobré pokud by portál EURES obsahoval zpětnou vazbu od obyvatel, kteří našli práci v zahraničí. Zkušenosti ostatních obyvatel by mohli motivovat zájemce o práci v zahraničí a poskytl by unikátní informace o pracovních podmínkách a životě v zahraničí. Tuto zpětnou vazbu například poskytuje pracovní stáž ERASMUS, ta ale není často využívána z časových důvodů studentů a tak neobsahuje velké množství zpětných vazeb.

Věřím, že samotný dotazník pomohl respondentům se zamyslet nad rolí imigranta, hostitele a i vlivem medializace a politiky na většinový názor. Z dalších otázek se dozvěděli o existenci služby EURES. 12 respondentů projevilo okamžitý zájem o práci v zahraničí

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

10.1 Knižní zdroje

LIDÁK, Ján. Mezinárodní migrace a Evropa, 1. vydání, Kolín: Nezávisle centrum pro studium politiky, 2010, 149s, ISBN 978-80-86879-24-6

RÁKOCZYOVÁ, Miroslava. Sociální integrace přistěhovalců v České republice. Praha : Sociologické nakladatelství, 2010. 309 s. ISBN 978-80-7419-023-0.

STJERNQUIST, Henric. EURES: the story so far, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2009. 121s, ISBN 978-92-79-11665-0

ALBERTINELLI, Anthony, KNAUTH, Bettina, KRASZEWSKA, Katarzyna, THOROGOOD, David. Migrants in Europe, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011, s. 148 ISBN 978-92-79-16231-2

HEERING, Liesbeth, ERF, Rob. Causes of International Migration, Luxembourg: Office Publications of the European Communities, 1995, 274 s. ISBN 92-27-4011-0

SWING, William Lacy, World migration report 2010, Geneva: International Organization for Migration, 2010, s. 272, ISBN 978-92-9068-590-6

BÉLA, Galgóczi, LESCHKE, Janine, WATT, Andrew, Intra-EU labour migration: flows, effects and policy responses, Brussel: European Union Trade Institut, S. 44, ISSN 1994-4446

IOM, Intra – regional labour mobility in the Arab world, Egypt: International Organization for Migration, 2010, s. 170. ISBN 9786-561-9068-92

MCLOUGHLIN, S., MUNZ, R., Temporary and circular migration: opportunities and challenges, Brussels: European policy centre 2011, ISSN-1782-2424

10.2 Elektronická databáze NTK

HARRISON, Bennet, SUM, Andrew. The Theory of Dual or Segmented Labor Markets, Journal of Economic Issues, 3. Vydání, 1979. Dostupné online:

<<http://web.ebscohost.com.ezproxy.techlib.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=aa16857c-3ccc-4726-ada6-0bb7646a9fd3%40sessionmgr15&vid=1&hid=18>>

HUDSON, Kenneth, The new labor market segmentation: Labor market dualism in the new economy, 2007. Dostupné online:

<www.sciencedirect.com.ezproxy.techlib.cz/science/article/pii/S0049089X06000068>

(2007) Social Science Research, 36 (1) , pp. 286-312.

LEE STEPHEN, Citizen Standing and immigration Reform: Commentary and Criticisms, 1.10.2005 , s. 1479-1508. Dostupné online:

<<http://web.ebscohost.com.ezproxy.techlib.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=e006970e-54c0-4e0d-80fd-08f1c19f3607%40sessionmgr4&vid=2&hid=18>>

BLOOMEKATZ, Rahel, Rethinking immigration status discrimination and exploitation in the low-wage workplace, 2007, UCLA LAW REVIEW, Dostupné online:

<<http://web.ebscohost.com.ezproxy.techlib.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=5&hid=18&sid=96f63619-302c-46f5-8d90-c47d0439f5f2%40sessionmgr10>>

10.3 Ústní sdělení

VEGA, Andrea, EURES poradce : ústní sdělení, Úřad práce ČR v Praze 27. listopadu 2012.

NOVOTNÁ, Pavla, vedoucí oddělení koncepcí a analýz odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra : Ústní sdělení. Evropský dům v Praze. 8. února 2012.

TRLIFAJOVÁ, Lucie, Multikulturní centrum Praha: Ústní sdělení. Evropský dům v Praze. 8. února 2012.

10.4 Online zdroje

Jeden svět na školách, http://www.jedensvetnaskolach.cz/download/pdf/jsnspdfs_217.pdf

ALLEN, Tim, Eurostat Press Office. Dostupné online na: http://europa.eu/rapid/press-release_STAT-12-105_en.htm?locale=en#PR_metaPressRelease_bottom

European Commission - Home Affairs - Migration, Asylum and Borders

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/index_en.htm

EUROPEAN COMMISSION, Economic and Financial Affairs, Workers' remittances.

20.1.2012. Dostupné na WWW:

<http://ec.europa.eu/economy_finance/international/development_policy/remittance/index_en.htm>

EUROSTAT, Statistika migrace a migrující populace, 1.10.2011

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/cs

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, Migrace cizinců v zahraničí – EUROSTAT – Metodické poznámky ke grafům, http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/o/ciz_zahranici-eurostat___metodicke_poznamky_ke_grafum 13.1.2012

EURONEWS YouTube channel, Europe „must share immigration“, 22.6.2011,

<http://www.youtube.com/watch?v=oqzGedn8ogI>

HOLÁ, B., Gender a cizinci, Praha: Český statistický úřad, 2006

[http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/AB002E3CB5/\\$File/112605.pdf](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/AB002E3CB5/$File/112605.pdf)

MVČR, Odbor azylové a migrační politiky, Imigrace, Archiv 1.6.2008

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/azyl/migrace.html>

EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS, Základní práva migrant v neregulární situaci v Evropské unii,

http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1848-FRA-Factsheet_FRIM_CS_BAT.pdf

MVČR, Zpráva o situaci v oblasti migrace na území České republiky za rok 2006, Praha: 2007, s. 250, <http://www.mvcr.cz/soubor/migrace06-pdf.aspx>

RAVENSTEIN, E. G., The Laws of Migration, s. 167-235, 24.6.2008 <http://blog.lib.umn.edu/globerem/main/Ravenstein.pdf>

EUROPEAN COMMISSION, Worker's remittances, 2012, cit 2012, http://ec.europa.eu/economy_finance/international/development_policy/remittance/index_en.htm

ČESKÁ TELEVIZE, Hyde Park ČT24 [online]. 5.2.2010 [cit.15.9.2012]. Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/hydepark/5.2.2010/>

FRONTPAGEMAG, The price of immigration [online].27.6.2012 [cit.15.9.2012]. Dostupné z WWW:<http://frontpagemag.com/2012/fjordman/the-price-of-european-immigration/>

DAILYMAIL, Migration is killing of jobs [online]. 14.1.2012 [cit.17.9.2012]. Dostupné z WWW: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2084667/UK-unemployment-23-fewer-Britons-jobs-100-migrants.html>

ASSOCIATED NEWSPAPERS, Migration is killing of jobs [online]. 14.1.2012 [cit.17.9.2012]. Dostupné z WWW: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2084667/UK-unemployment-23-fewer-Britons-jobs-100-migrants.html>

NEWS GROUP NEWSPAPERS, We need cut in EU migrants [online]. 8.10.2012 [cit.1.11.2012]. Dostupné z WWW: <http://www.thesun.co.uk/sol/homepage/news/politics/4577232/PM-David-Cameron-rewrite-rules-migrants-British-workers-jobs-EU.html>

EUROPA PRESS, 2006 – rok mobility pracovníků v Evropě [online]. 30.6.2005 [cit.5.2.2010]. Dostupné z WWW: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-05-817_cs.htm

RESPEKT INSTITUT, Konkurenceschopnost a volný pohyb pracovních sil v rámci Evropské unie [online]. 2009 [cit. 10.6.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.euroskop.cz/gallery/35/10567-konkurenceschopnost_a_volny_pohyb_ps.pdf>

ČESKÁ TELEVIZE, ČT24, Sarkozy a Berlusconi se pokusí vyřešit spor kolem afrických uprchlíků [online]. 26.4.2011 [cit. 15.7.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/122134-sarkozy-a-berlusconi-se-pokusi-vyresit-spor-kolem-africky-ch-uprchliku/>

CENTRUM HOLDINGS, Sarkozy: Revidujeme Schengen, jinak se Evropa zhroutí [online]. 11.3.2012 [cit. 15.7.2012]. Dostupné na WWW: <http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropska-unie/clanek.phtml?id=736679>

EUROPA PRESS RELEASES, Evropský rok mobility začíná s milionem pracovních míst online [online]. 20.2.2006 [cit. 17.8.2012]. Dostupné na WWW: <http://europa.eu/rapid/press-release_IP-06-186_cs.htm?locale=en>

TIMESOFMALTA, 44 Nigerian migrants repatriated [online]. 1.5.2012 [cit. 25.10.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.timesofmalta.com/articles/view/20120501/local/44-nigerians-repatriated.41787>

CZECH TRADE, Strategie Evropa 2020[online]. 5.11.2010 [cit. 18.8.2012], s.7 . Dostupné na WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/strategie-evropa-2020-5155.html#!>>

EVROPSKÁ KOMISE, Evropa 2020 [online]. 3.3.2010 [cit. 18.8.2012], s.7 . Dostupné na WWW: < <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:CS:PDF>>

MIGRANTS RIGHTS NETWORK, Relationship between immigration and unemployment [online]. 9.1.2012 [cit. 28.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.migrantsrights.org.uk/news/2012/new-report-unemployment-and-immigration-finds-no-causal-link>>

DESTATIS, Strong immigration to Germany[online]. 2011 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <https://www.destatis.de/EN/PressServices/Press/pr/2012/05/PE12_171_12711.html>

iDNES, Jihoevropané zaplavili německý trh[online]. 10.8.2012 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: http://ekonomika.idnes.cz/jihoevropane-zaplavili-nemecky-pracovni-trh-fni-eko-zahranicni.aspx?c=A120810_101957_eko-zahranicni_neh

NERB, G. a kol., Scientific report on mobility [online]. 1.1.2009 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=3459&langId=en>

EUROPEAN Commission, Workers' remittances[online]. 20.1.2012 [cit. 8.11.2012]. Dostupné na WWW: <http://ec.europa.eu/economy_finance/international/development_policy/remittance/index_en.htm>

UNHCR, The 1951 Refugee Convention [online]. 2012 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.unhcr.org/pages/49da0e466.html>>

ALJAZEERA, Debates on migrants heat up Libya [online]. 22.7.2012 [cit. 28.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.aljazeera.com/indepth/features/2012/07/201272272748208176.html>>

EURACTIV, Turecku nevadí plot na řeckých hranicích[online]. 10.1.2011 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.euractiv.cz/bezpecnost-a-spravedlnost0/clanek/turecku-nevadi-plot-na-reckych-hranicich-008328>>

AMNESTY INTERNATIONAL, Italy must sink agreements with Libya [online]. 20.6.2012 [cit. 18.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.amnesty.org/en/appeals-for-action/italy-migration-control>>

EUOBSERVER, EU to discuss Gaddafi's 5 billion EUR demand[online]. 1.9.2010 [cit. 8.10.2012]. Dostupné na WWW: <http://euobserver.com/political/30708>

THEGUARDIAN EU keen to strike deal with Muammar Gaddafi[online]. 19.2010 [cit. 25.10.2012]. Dostupné na WWW: <<http://www.guardian.co.uk/world/2010/sep/01/eu-muammar-gaddafi-immigration>>

11 PŘÍLOHY

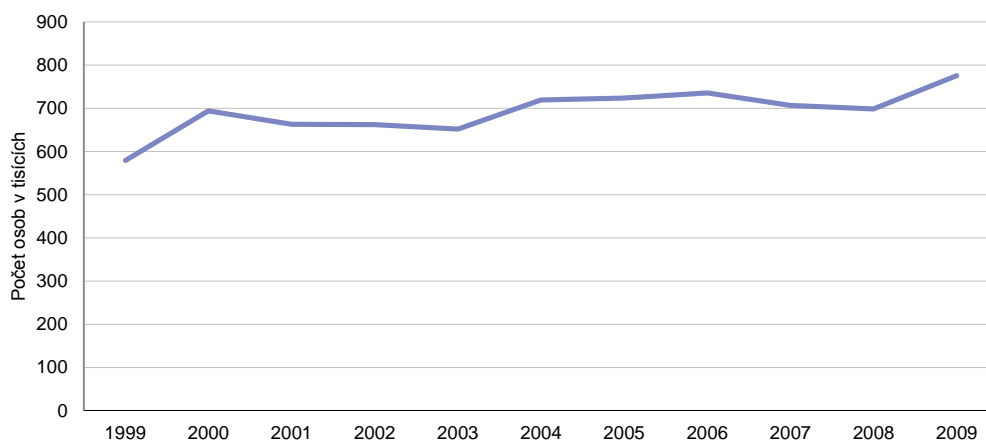
11.1 Počet osob, které získali občanství v členském státu Evropské Unie

Zdrojem dat je Eurostat

11.2 Celkový počet osob, které získali občanství

Počet osob, které získali občanství v jednom z členských států EU mezi roky 1999-2009

Zdrojem dat je Eurostat

11.3 Podíl cizinců na celkové populaci jednotlivých států EU

Podíl cizinců na celkové populaci jednotlivých států Evropské Unie							
	Celková populace (1000)	Cizinci					
		Celkem		Občané jiného členského státu EU		Občané státu mimo Evropskou Unii	
		(1 000)	(%)	(1 000)	(%)	(1 000)	(%)
Belgie	10 839,9	1 052,8	9,7	715,1	6,6	337,7	3,1
Ceská republika	10 506,8	424,4	4,0	137,0	1,3	287,4	2,7
Dánsko	5 534,7	329,8	6,0	115,5	2,1	214,3	3,9
Německo	81 802,3	7 130,9	8,7	2 546,3	3,1	4 584,7	5,6
Estonsko	1 340,1	212,7	15,9	11,0	0,8	201,7	15,1
Irsko	4 467,9	384,4	8,6	309,4	6,9	75,0	1,7
Recko	11 305,1	954,8	8,4	163,1	1,4	791,7	7,0
Španělsko	45 989,0	5 663,5	12,3	2 327,8	5,1	3 335,7	7,3
Francie	64 716,3	3 769,0	5,8	1 317,6	2,0	2 451,4	3,8
Itálie	60 340,3	4 235,1	7,0	1 241,3	2,1	2 993,7	5,0
Kypr	803,1	127,3	15,9	83,5	10,4	43,8	5,5
Lotyšsko	2 248,4	392,2	17,4	9,7	0,4	382,4	17,0
Litva	3 329,0	37,0	1,1	2,4	0,1	34,6	1,0
Lucembursko	502,1	215,7	43,0	186,2	37,1	29,5	5,9
Maďarsko	10 014,3	200,0	2,0	118,9	1,2	81,1	0,8
Malta	414,4	18,1	4,4	7,3	1,8	10,8	2,6
Nizozemsko	16 575,0	652,2	3,9	310,9	1,9	341,3	2,1
Rakousko	8 367,7	876,4	10,5	328,3	3,9	548,0	6,5
Polsko	38 167,3	45,5	0,1	14,8	0,0	30,7	0,1
Portugalsko	10 637,7	457,3	4,3	94,2	0,9	363,1	3,4
Slovinsko	2 047,0	82,2	4,0	4,6	0,2	77,6	3,8
Slovensko	5 424,9	62,9	1,2	38,7	0,7	24,2	0,4
Finsko	5 351,4	154,6	2,9	56,1	1,0	98,5	1,8
Švédsko	9 340,7	590,5	6,3	265,8	2,8	324,7	3,5
Velká Británie	62 027,0	4 362,0	7,0	1 919,9	3,1	2 442,1	3,9
EU 27	501 100	32 500	6,5	12 300	2,5	20 200	4,0

*Zdrojem dat je Eurostat

11.4 Emigrace a imigrace podle genderu

	IMIGRACE		EMIGRACE		Podíl mužů na emigraci
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	
Země/Čas	2010	2010	2010	2010	2010
Belgie	40 664	35 916	15 360	15 151	50,34%
Česká republika	18 206	14 899	37 421	23 648	61,28%
Dánsko	18 701	16 478	21 531	19 925	51,94%
Německo	140 364	101 942	142 833	109 623	56,58%
Estonsko	1 263	860	2 520	2 774	47,60%
Irsko	15 549	16 798	39 125	34 550	53,10%
Řecko	35 965	46 912	54 563	65 422	45,47%
Španělsko	90 913	89 240	233 571	169 442	57,96%
Francie	80 628	82 179	91 502	87 657	51,07%
Itálie	64 772	88 196	42 037	36 734	53,37%
Kypr	6 586	7 190	1 821	2 472	42,42%
Lotyšsko	646	451	4 905	5 797	45,83%
Litva	2 292	2 010	39 963	43 194	48,06%
Lucembursko	7 644	6 096	5 115	4 187	54,99%
Maďarsko			6 183	4 920	55,69%
Malta	3 902	3 565	3 611	2 343	60,65%
Rakousko	25 569	24 415	28 544	23 424	54,93%
Portugalsko	11 937	10 183	13 589	10 171	57,19%
Slovinsko	2 884	1 853	11 586	4 351	72,70%
Slovensko	4 650	2 430	2 556	1 891	57,48%
Finsko	7 598	6 927	5 853	6 052	49,16%
Švédsko	23 797	20 122	26 695	22 158	54,64%
Velká Británie	151 588	117 693	185 486	153 820	54,67%
Evropská Unie*	756 118	696 355	1 010 187	844 786	
Podíl mužů a žen na migraci	52%	48%	54,50%	45,50%	

Zdrojem dat je Eurostat

11.5 Služba Easyresearch

The screenshot shows the 'moje výzkumy' (my surveys) section of the Easyresearch interface. It features a header with two buttons: 'založit nový výzkum' (create new survey) and 'použít výzkum z knihovny' (use survey from library). Below this is a table listing three surveys:

Název výzkumu	Uveřejnit	Uzavřít	Resp.	Status
ENGLISH VERSION	×	×	10	uzavřen
Kopie - Pracovní mobili...	×	×	1	uzavřen
Pracovní mobilita CZ	×	×	89	uzavřen

Each survey entry includes a row of action icons: info, náhled (preview), výsledky (results), tisk (print), PDF, kopírovat (copy), obnovit (refresh), and smazat (delete). Below the survey list are the same two buttons as in the header. On the right side, there is an 'účet' (account) section showing the user 'Marek Bubeník', a link to 'odhlásit' (logout), and statistics: 0 nových responsí (new responses), 100 celkem responsí (total responses), 0 zbývá responsí (remaining responses), and 0 spuštěných výzkumů (started surveys). A 'tipy' (tips) section at the bottom right contains three links: 'chraňte své dotazníky heslem >', 'vaše logo do dotazníků >', and 'základní nápovědu najdete myší >'.

11.6 Zpracované odpovědi dotazníkového šetření

Jste muž nebo žena?					
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem
Muž	29	32,22%	0	0,00%	29 29,00%
Žena	61	67,78%	10	100,00%	71 71,00%

Kolik vám je let?					
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem
0-25	26	28,89%	6	60,00%	32 32,00%
25-34	55	61,11%	4	40,00%	59 59,00%
35-44	5	5,56%	0	0,00%	5 5,00%
45-54	4	4,44%	0	0,00%	4 4,00%
55-64	0	0,00%	0	0,00%	0 0,00%
65+	0	0,00%	0	0,00%	0 0,00%

Jaký je váš měsíční čistý příjem?					
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem
0 - 25 tis. CZK	67	77,91%	8	80,00%	75 75,00%
25 - 50 tis. CZK	16	18,60%	0	0,00%	16 16,00%
50 - 100 tis. CZK	3	3,49%	2	20,00%	5 5,00%
101+ tis. CZK	0	0%	0	0,00%	0 0,00%

Z jaké země pocházíte?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Jižní Amerika	0	0%	1	10,00%	1	1,00%
Belgie	0	0%	1	10,00%	1	1,00%
Česko	86	95,56%	0	0,00%	86	86,00%
Estonsko	0	0%	2	20,00%	2	2,00%
Itálie	0	0%	1	10,00%	1	1,00%
Německo	0	0%	1	10,00%	1	1,00%
Polsko	0	0%	1	10,00%	1	1,00%
Slovensko	4	4,44%	0	0,00%	4	4,00%
Španělsko	0	0%	2	20,00%	2	2,00%
Non EU country - Evropa	0	0%	1	10,00%	1	1,00%

Pracoval/a jste někdy v zahraničí?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Ne	38	42,22%	3	30,00%	41	41,00%
Ne, ale studoval/a jsem v zahraničí	23	25,56%	5	50,00%	28	28,00%
Pracoval/a jsem v zahraničí MÉNĚ než 1 rok	20	22,22%	2	20,00%	22	22,00%
Pracoval/a jsem v zahraničí DÉLE než 1 rok	7	7,78%	0	0,00%	7	7,00%
Pracoval/a jsem v zahraničí VÍCE než 5 let	2	2,22%	0	0,00%	2	2,00%

Jak daleko byste se byli ochotni přestěhovat ze lepší práci na dobu delší než rok?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Nechci se stěhovat	15	16,67%	0	0,00%	15	15,00%
V rámci své země	5	5,56%	2	20,00%	7	7,00%
Maximálně do sousedních zemí	3	3,33%	0	0,00%	3	3,00%
Do vybraného okruhu zemí	20	22,22%	2	20,00%	22	22,00%
Kamkoli v Evropské Unii	7	7,78%	1	10,00%	8	8,00%
Kamkoli v celém světě	38	42,22%	5	50,00%	43	43,00%
Jiná odpověď	2	2,22%	0	0,00%	2	2,00%

Vyberte důvody, pro které byste se přestěhovali ze své země:						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Nechci se stěhovat	11	12,40%	0	0,00%	11	11,00%
Peníze	48	52,80%	5	50,00%	53	53,00%
Partner / Rodina	54	59,60%	6	60,00%	60	60,00%
Zajímavá zkušenost	62	68,89%	9	90,00%	71	71,00%
Nedostatek pracovních příležitostí v mé zemi	19	20,20%	6	60,00%	25	25,00%
Uveďte další důvody	6	6,70%	1	10,00%	7	7,00%

Vyberte bariéry, které vám brání v hledání práce v zahraničí						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Jazyková bariéra	28	31,50%	5	50,00%	33	33,00%
Náročnost stěhování do jiné země a doprava	15	16,90%	0	0,00%	15	15,00%
Administrativní náročnost	16	18%	4	40,00%	20	20,00%
Nedostatek finančních prostředků	17	19,10%	3	30,00%	20	20,00%
Rodina	31	34,44%	2	20,00%	33	33,00%
Platový rozdíl	0	0%	0	0,00%	0	0,00%
Mentalita a rozdílná kultura v cizí zemi	8	9%	1	10,00%	9	9,00%
Lenost	23	25,80%	1	10,00%	24	24,00%
Žádné	24	27%	2	20,00%	26	26,00%
Uveďte další bariéry	7	7,90%	1	10,00%	8	8,00%

Vyberte názory, které vám jsou blízké vzhledem k cizincům, kteří žijí ve vaší zemi:						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Cizinci nám berou práci	18	20,70%	1	10,00%	19	19,00%
Cizinci obohacují naši kulturu	45	51,70%	8	80,00%	53	53,00%
Cizinci zvyšují kriminalitu v zemi	14	16,10%	1	10,00%	15	15,00%
Cizinci zneužívají sociální výhody, které poskytuje	10	11,50%	1	10,00%	11	11,00%
Cizinci pomáhají mé zemi	17	19,50%	2	20,00%	19	19,00%
Cizinci jsou nepřízpůsobiví	8	9%	1	10,00%	9	9,00%
Cizinci jsou přátelští	45	51,70%	5	50,00%	50	50,00%
Cizinci se nechtějí integrovat do místní společnosti	22	25,30%	0	0,00%	22	22,00%
Další názory:	7	8%	1	10,00%	8	8,00%

Ve své zemi bych si nepřál cizince:						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Jiného členského státu EU	0	0%	0	0,00%	0	0,00%
Kandidátských zemí EU (Turecko, Island, Ukrajina, Afriky	12	13,80%	0	0,00%	12	12,00%
Afriky	11	12,60%	0	0,00%	11	11,00%
Asie	10	11,50%	0	0,00%	10	10,00%
Severní Ameriky	3	3,40%	0	0,00%	3	3,00%
Jižní Ameriky	2	2,30%	0	0,00%	2	2,00%
Austrálie	1	1,10%	0	0,00%	1	1,00%
Muslimského vyznání	38	42,50%	0	0,00%	38	38,00%
Křesťanského / Katolického vyznání	2	2,30%	0	0,00%	2	2,00%
Bez preference	35	40,20%	8	80,00%	43	43,00%
Jiná odpověď	10	11,50%	1	10,00%	11	11,00%

Myslíte se, že byste v zahraničí v porovnání s nabídkou prací ve vaší zemi získali:						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Vysoce kvalifikovanou práci	2	2,20%	2	20,00%	4	4,00%
Práci s vyšší kvalifikací	16	18%	6	60,00%	22	22,00%
Stejnou práci	31	34,44%	2	20,00%	33	33,00%
Méně kvalifikovanou práci	40	45%	0	0,00%	40	40,00%
Nekvalifikovanou práci	1	1,10%	0	0,00%	1	1,00%

Jak se podle vás vyjadřují sdělovací média k imigrantům?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Velmi pozitivně	0	0%	0	0,00%	0	0,00%
Pozitivně	10	11,20%	2	20,00%	12	12,00%
Nevím	31	34,80%	2	20,00%	33	33,00%
Negativně	41	46%	5	50,00%	46	46,00%
Velmi negativně	3	3,40%	0	0,00%	3	3,00%
jiná odpověď	5	5,60%	1	10,00%	6	6,00%

Mluví politici o imigrantech většinou v negativním nebo pozitivním světle?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Rozhodně pozitivně	0	0%	0	0,00%	0	0,00%
Spíše pozitivně	14	15,70%	0	0,00%	14	14,00%
Nevím	36	40,40%	3	30,00%	39	39,00%
Spíše negativně	40	44,44%	6	60,00%	46	46,00%
Rozhodně negativně	0	0%	1	10,00%	1	1,00%

Používáte některý z mezinárodních pracovních portálů?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
EURES	10	11,20%	1	10,00%	11	11,00%
Monster	13	14,60%	1	10,00%	14	14,00%
LinkedIn	29	32,22%	4	40,00%	33	33,00%
Žádný	55	61,80%	6	60,00%	61	61,00%
Jiná odpověď	1	1,10%	0	0,00%	1	1,00%

Znáte evropské služby zaměstnanosti EURES?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Ne	68	75,56%	8	80,00%	76	76,00%
Ano, ale nikdy jsem služby EURES nevyužil	16	18%	1	10,00%	17	17,00%
Navštěvuji web EURES	6	6,70%	1	10,00%	7	7,00%
Mám svůj životopis na portálu EURES	3	3,40%	0	0,00%	3	3,00%
Využil jsem služeb EURES poradce	0	0%	0	0,00%	0	0,00%

Je systém vzdělávání dostačující, aby připravil absolventa na práci v zahraničí?						
Odpověď	Češi a Slováci		Cizinci		Celkem	
Rozhodně ano	2	2,20%	1	10,00%	3	3,00%
Spíše ano	29	32,22%	5	50,00%	34	34,00%
Nevím	8	9%	0	0,00%	8	8,00%
Spíše ne	42	47,20%	4	40,00%	46	46,00%
Rozhodně ne	8	9%	1	10,00%	9	9,00%
Jiná odpověď	1	1,10%	1	10,00%	2	2,00%

VLASTNÍ ODPOVĚDI RESPONDENTŮ

Jak daleko byste se byly ochotní přestěhovat pro lepší práci na dobu delší než rok?

Tady je práce furt dost :-D

USA

Vyberte důvody, pro které byste se přestěhovali ze své země:

atraktivita destinace

Útěk před expartnerkou

politická situace v zemi

naučit se nový jazyk

nové kultury, životní styl, příroda

jiná kultura

I just want to move if I'd invited to live outside Brazil

Vyberte bariéry, které vám brání v hledání práce v zahraničí

zatím nedokončené studium v ČR

jsem student

nutno pro výkon práce složit zkoušky (odborné) v daném jazyce

škola

zakotvení v místní kultuře, nepotřeba

náročnost cizích zaměstnavatelů

strach, že nenaleznu práci

I have no money enough now.

Vyberte názory, které jsou vám blízké vzhledem k cizincům, kteří žijí ve vaší zemi:

rusové - roztahují se tu a chovají se jakoby jim to tu patřilo

jak kteří... nelze říct jedno tvrzení o všech cizincích

Záleží na jedinci, který se přistěhuje ne paušálně na tom, zda je to cizinec. Jen potřeba hodnotit každého zvlášť a ne paušalizovat.

jsou přizpůsobiví, jen někteří zvyšují kriminalitu, jen částečně nám berou práci
myslím, že to nelze říct takhle jednoznačně, někteří využívají naši zemi, jiní jsou zase velmi pracovití

cizinci přinašejí nové obzory, možnosti, mentalitu

pokud jsou to jednotlivci a integrují se, jsou přínosem; pokud se ale neintegrují a tvoří uzavřené komunity, tak je to podle mě špatně

sometimes aren't interested in integrate themselves

Ve své zemi bych si nepřál cizince (z)

kohokoliv, kdo se odmítá přizpůsobit místní kultuře a lidem

romové

pokud pracují a zařadí se do naší společnosti, pak je mi to úplně jedno odkud jsou

nechci žádné

přizpůsobivé a nekonfliktní odkudkoli, obávám se muslim. vyznání

hloupá otázka
nemohu odpovedet, cizince si zde preji
Rusko
ve sve zemi si preji cizince
ty, kteří se nebudou ochotni ztotožnit s naší kulturou a mentalitou, ale
přijdou záměrně násilně a tvrdě "obohacovat" naší kulturu svými pravidly
I appreciate everybody who comes here to work or only to study.

Používáte některý z mezinárodních pracovních portálů?

Xing,viadeo

Je systém vzdělávání dostačující, aby připravil absolventa na práci v zahraničí?

it depends from faculty, some faculties gives great education, but some are quite bad. Plus level and demands in countries are different (for example for Findland sufficient, for UK not).

Co vás napadne jako první, když se řekne immigrant?

Odvážný člověk
přistěhovalec
Špatná situace v jeho zemi, možnost pomoci
ukrajinska prodavacka
vizum
přistěhovalec za prací, pro naší zemi spíše z východu, přistoupí na nižší plat -
konkurence v době nezaměstnanosti, některé nutno obdivovat, někteří v
menším míře i rozšíří kriminalitu
Osoba opouštějící svou vlast kvůli politickým nebo společenským poměrům
ve své zemi.
Přístav v New Yorku
cizinec
chudý dělník
cizinec v naší zemi
cizinec
hispanci v USA, vietnamci v CR
Španělsko
utečenec
Neplatí daně
Mexičan ale to sem asi nepatří
neukotvenost
v souvislosti s děním v celé Evropě - bohužel muslim :(
Nezávidím mu shánění práce v CR
přistěhovalec
vietnamec
rom
stěhování za prací a lepšími platovými podmínkami
člověk nespokojený s poměry ve své zemi
osoba žijící a pracující v jiné zemi

immigrantské tábory

nová příležitost

v naší společnosti vnímáme immigranty negativně, než bych začala někoho soudit, zajímal by mě jeho důvody k imigraci a zda je schopný zařadit se a fungovat v naší společnosti, jestli je pro ní přítěží nebo naopak, i já budu možná jednou immigrant v nějaké zemi...

slováci

přistěhovalec

něco nového

člověk, který se přistěhoval

přistěhovalec

člověk žijící v zemi již není jejím občanem

příslušník jiného státu....

útek

zajímavý člověk

Směs lidí

Jazyková bariéra

pristěhovalec

osoba, co musí žít jinde, protože v zemi svého původu nemůže nebo nechce člověk, který z nějakého silného důvodu opustil svou zemi a přistěhoval se do naší, jelikož zde pro sebe vidí lepší budoucnost trvale či aspoň dočasně

ze doufa, že mu u nás bude líp než doma

cizinec

člověk ze zahraničí

cizinec v jiné zemi než své rodné vlasti

cizinec

člověk, který z nějakého důvodu musel opustit svou zemi a začíná nový život

Rus

někdo z východu

cizí osoba v cizím státě

lidé utíkající ze zemí ve válečných konfliktech do jiných, bližších i

vzdálenějších zemí, kde je dle jejich představ bezpečněji

přistěhovaný

Muslimové co se nechťejí nikde přizpůsobovat.

pristehovalec, nic víc nic méně

přistěhovalec

změna

cizinec

bariéry

přistěhovalec

uprchlík

Vietnamec

Ukrajinec

Osoba která utíká ze své země do jiné.

hledá práci

Cikán

člověk, který řeší svůj problém (bez ohledu na závažnost problému)

přesídlením do jiné země s vidinou lepší budoucnosti, ale má k tomu tak

málo šance a je to pro něj hodně náročné...

nova kultura

přistěhovalec

cizinec; člověk, který se do naší země přišel skrýt nebo hledat lepší životní úroveň

Arab ve Francii, který podpaluje auta.

soucit

chtel bych byt

why would he come to Estonia at first place

I think about the immigrant rate in Germany which rises more and more since the crisis in Europe. I am also thinking of my spanish friends who all wants to come to get a job and I don't know if Germany will be able to managed this in the next year.

I've some thoughts about immigrants: first of all, what kind of situation this immigrant passed in their country?, second: how may I help them? (and it doesn't matter where they come.)

mostly Asian people, problems with language,

I feel sorry for him/her

Go away to look for a better way of life, a better job, better chances....

Someone from Mexico

Open minded person

Jak se podle vás vyjadřují sdělovací média k imigrantům? (Zamyslete se například, zda se dozvídáte více o kriminalitě cizinců nebo o jejich kultuře..)

Pokud se jedná o ČR, tak média se k imigrantům takřka nevyjadřují. Pokud se nejedná o ČR, tak vztah médií k imigrantům závisí na státu. Ve Francii či Británii je postoj velmi negativní. V Austrálii si myslím zase spíše pozitivní. Myslím si že se sdělovací prostředky touto problematikou moc nezabývají.

záleží na tom z jaké země pocházejí

sdělovací média se vyjadřují pouze k negativním událostem, ať již se jedná o imigranty či místní

neutralně

Měli byste zájem o práci v Irsku?

12 respondentů projevilo vážný zájem